

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/79

URBROJ: 65-25-9

Zagreb, 16. listopada 2025.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 16. listopada 2025. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Damira Habijana i državne tajnike Ivana Crnčeca, Vedranu Šimundžu Nikolić, Sanjina Rukavinu i Fadilu Bahović.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-01/67
URBROJ: 50301-04/32-25-12

Zagreb, 16. listopada 2025.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Damira Habijana i državne tajnike Ivana Crnčeca, Vedranu Šimundžu Nikolić, Sanjina Rukavinu i Fadilu Bahović.

mr. sc. Andrej Plenković

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KAZNENOM POSTUPKU

Članak 1.

U Zakonu o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. – pročišćeni tekst, 91/12. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19., 126/19. – Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 130/20. – Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 80/22., 36/24. i 72/25.), u članku 10. stavku 2. točka 2. mijenja se i glasi:

„2) koji su pribavljeni povredom Ustavom, zakonom ili međunarodnim pravom zajamčenih prava obrane te prava na nepovredivost osobnog i obiteljskog života, kada to utvrdi sud posebnom ocjenom razmjera između javnog probitka kaznenog progona i zaštite prava pojedinca, težine kaznenog djela, težine povrede temeljnog ljudskog prava i mogućnosti njezinog otklanjanja, prirode mjere kojom je to pravo povrijeđeno, privole osobe čije je pravo povrijeđeno te drugih okolnosti,“.

U točki 4. briše se točka, stavlja se zarez i dodaju riječi: „osim ako su se mogli pribaviti na drugi zakonit način.“.

Stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavak 4. koji je postao stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Sudska odluka ne može se temeljiti isključivo na dokazu za kojega je sud primjenom stavka 2. točke 2. ovoga članka utvrdio da je zakonit dokaz.“.

Članak 2.

U članku 19.b iza stavka 5. dodaje se novi stavak 6. koji glasi:

„(6) U postupku za kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina sudac pojedinac ima ovlasti optužnog vijeća i predsjednika optužnog vijeća.“.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 7.

Članak 3.

U članku 98. stavku 6. zadnja rečenica mijenja se i glasi:

„Ako sud odluku neće moći donijeti u roku propisanom člankom 101. stavkom 3. ovoga Zakona zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana, odluku o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom donosi sudac istrage nadležnog županijskog suda, odnosno županijskog suda koji je nadležan na području općinskog suda koji je okrivljeniku odredio mjeru opreza.“.

Članak 4.

U članku 101. stavku 2. druga rečenica briše se.

Iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„(3) Policija je dužna uhićenika iz članka 107. točke 4. ovoga Zakona dovesti nadležnom sudskom tijelu iz članka 98. stavka 6. ovoga Zakona u roku od 24 sata od uhićenja. Zakašnjenje se mora posebno obrazložiti. Nadležno će sudsko tijelo bez odgode odlučiti o tome je li protiv uhićenika zbog kršenja mjere opreza potrebno odrediti istražni zatvor.“.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 4.

Članak 5.

U članku 208.a stavku 8. riječi: „i dokazi za koje se iz tog iskaza saznalo ne mogu“ zamjenjuju se riječima: „ne može“.

Članak 6.

U članku 213.a stavak 4. briše se.

Članak 7.

U članku 233. stavku 3. riječi: „stavku 1.“ zamjenjuju se riječima: „stavcima 1. i 7.“.

Članak 8.

U članku 242. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Nalog suca istrage iz stavka 1. ovoga članka, o pretrazi, potrebno je započeti izvršavati u roku od tri dana od dana izdavanja. Nakon proteka tog roka, ako pretraga nije započeta, više se ne može izvršiti na temelju tog naloga. Nalog se bez odgode vraća sucu istrage koji ga poništava bilješkom na nalogu.“.

Članak 9.

U članku 245. stavku 3. riječi: „odmah, a najkasnije u roku od osam sati od okončanja pretrage,“ zamjenjuju se riječima: „najkasnije u roku od dvadeset četiri sata od okončanja pretrage“.

Članak 10.

U članku 250. točka 3. briše se.

Dosadašnja točka 4. koja postaje točka 3. mijenja se i glasi:

„3) sud nije ovjerio pisani nalog državnog odvjetnika o pretrazi ili zapisnik o provedenoj pretrazi (članak 245. stavak 4.),“.

Točka 5. briše se.

Dosadašnje točke 6. do 8. postaju točke 4. do 6.

Članak 11.

U članku 262. stavku 1. točke 3. i 4. brišu se.

Dosadašnja točka 5. postaje točka 3.

U stavku 2. riječi: „točke 2. do 5.“ zamjenjuju se riječima: „točaka 2. i 3.“.

U stavku 4. riječi: „točke 2. do 5.“ zamjenjuju se riječima: „točaka 2. i 3.“.

Stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku:

1) predmeti oduzeti suprotno odredbama stavka 1. ovoga članka,

2) snimke i privatni dnevnik pronađeni kod osoba iz članka 285. stavka 1. točaka 1. do 3. ovoga Zakona, koje su te osobe snimile ili napisale, a sadrže snimke ili zapise o činjenicama o kojima su te osobe oslobođene dužnosti svjedočenja, osim ako te osobe odluče svjedočiti,

3) zapisi, izvodi iz registara i slične isprave koje se nalaze kod osoba iz članka 285. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona, sastavljeni o činjenicama koje su u obavljanju svoga zanimanja te osobe saznale od okrivljenika, osim ako te osobe odluče svjedočiti.“.

Članak 12.

U članku 263. u stavku 1. iza riječi: „nositelje podataka“ stavlja se zarez i dodaju riječi: „virtualnu imovinu“.

Iza stavka 5. dodaje se stavak 6. koji glasi:

„(6) Ministar nadležan za unutarnje poslove, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za pravosuđe, donijet će pravilnik o načinu oduzimanja i čuvanja virtualne imovine.“.

Članak 13.

U članku 273. stavku 1. treća rečenica briše se.

U stavku 2. četvrta rečenica briše se.

U stavku 3. riječi: „upisuje se u zapisnik o ispitivanju i“ brišu se.

U stavku 5. riječi „što se unosi u zapisnik“ brišu se.

Iza stavka 6. dodaje se stavak 7. koji glasi:

„(7) Primitak pouke iz stavka 1. ovoga članka i sve druge radnje u vezi s tim, izjava okrivljenika iz stavka 2. ovoga članka, vrijeme zastajanja s ispitivanjem iz stavka 3. ovoga članka i savjetovanje okrivljenika s braniteljem iz stavka 5. ovoga članka zabilježiti će se u zapisniku.“.

Članak 14.

Članak 275. mijenja se i glasi:

„(1) Prije početka prvog ispitivanja okrivljenik će potpisati da je primio pisanu pouku o pravima iz članka 239. stavka 1. ovoga Zakona. Kod svakog daljnjeg ispitivanja okrivljenik će se upozoriti na potpisanu izjavu o tome da je primio pisanu pouku o pravima prije početka prvog ispitivanja.

(2) Ispitivanje okrivljenika snima se uređajem za audio-video snimanje.

(3) Tijelo koje provodi ispitivanje će osim upozorenja i pouka iz članka 273. stavka 1. ovoga Zakona, upozoriti okrivljenika da se ispitivanje snima i da snimljene izjave mogu biti upotrijebljene kao dokaz u postupku. Obavezno će se snimiti upozorenje i izjava okrivljenika o korištenju prava da uzme branitelja.

(4) Tijelo koje provodi ispitivanje navest će podatke koje mora sadržavati zapisnik o ispitivanju okrivljenika (članak 83. stavak 1. i članak 272. stavak 1.), podatke o snimanju iz članka 87. stavka 5. ovoga Zakona, a zatim će označiti početak, prekid, nastavak i završetak ispitivanja, te druge okolnosti značajne za tijek ispitivanja.

(5) U zapisnik ispitivanja koje se snima, ne unosi se iskaz okrivljenika.

(6) O ispitivanju se izrađuju tri snimke, od kojih će se jedna zapečatiti i predati sucu istrage na čuvanje. Zapečaćeni omot potpisuje osoba koja je provela ispitivanje, okrivljenik i branitelj ako je prisutan. Po jedna snimka se odmah predaje državnom odvjetniku i okrivljeniku.

(7) Upozorenje na potpisanu izjavu o primitku pouke o pravima iz stavka 1. ovoga članka te upozorenje i izjava okrivljenika o korištenju prava da uzme branitelja iz stavka 3. ovoga članka unijet će se u zapisnik.“.

Članak 15.

U članku 278. stavku 2. riječi: „stavaka 3. i 5.“ zamjenjuju se riječima: „stavaka 3., 5. i 7.“.

Članak 16.

Članak 279. briše se.

Članak 17.

U članku 281. riječi: „članka 273. i 275. stavak 1. do 4.“ zamjenjuju se riječima: „članka 273. stavaka 1. do 6. i članka 275. stavaka 1. do 3.“.

Članak 18.

U članku 289. stavku 5. druga rečenica mijenja se i glasi: „Suočenje u istrazi snimit će se uređajem za audio-video snimanje.“.

Članak 19.

U članku 300. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Iskaz svjedoka se, osim u slučajevima posebno propisanim ovim Zakonom, ne može upotrijebiti kao dokaz u postupku ako:

- 1) je kao svjedok ispitana osoba koja se ne može ispitati kao svjedok (članak 284.),
- 2) je kao svjedok ispitana osoba koja ne mora svjedočiti (članak 285.), a nije na to upozorena ili se nije izričito odrekla toga prava,
- 3) je kao svjedok ispitano dijete koje ne može shvatiti značenje prava da ne mora svjedočiti (članak 285. stavak 4.),
- 4) svjedok nije primio upozorenja iz članka 288. stavka 3. ovoga Zakona.“.

Članak 20.

U članku 301. stavku 6. riječi: „stavaka 2., 3. i 5.“ zamjenjuju se riječima: „stavaka 2., 3. 5. i 7.“.

Članak 21.

U članku 305. stavku 6. riječi: „stavaka 2., 3. i 5.“ zamjenjuju se riječima: „stavaka 2., 3. 5. i 7.“.

Članak 22.

U članku 311. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Za vještaka se ne može uzeti osoba koja ne može biti ispitana kao svjedok ili osoba koja je oslobođena dužnosti svjedočenja, liječnik koji je liječio umrloga, osoba prema kojoj je kazneno djelo počinjeno, osoba koja je zajedno s tužiteljem, okrivljenikom, žrtvom ili oštećenikom zaposlena u istom državnom tijelu ili kod istoga poslodavca, a ako je uzeta, njezin nalaz i mišljenje ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.“.

Stavak 2. briše se.

Dosadašnji stavak 3. postaje stavak 2.

Članak 23.

U članku 320. stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Liječnik koji je liječio umrloga može se ispitati kao svjedok pri obdukciji tijela radi davanja razjašnjenja o tijeku i okolnostima bolesti.“.

Članak 24.

U članku 335. stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Nakon prestanka radnje iz članka 332. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona sudac istrage naložit će ulazak u prostorije radi uklanjanja sredstava uporabljenih za njeno provođenje.“.

Članak 25.

Iza članka 335. dodaje se članak 335.a koji glasi:

„Članak 335.a

(1) Dokaz pribavljen radnjama iz članka 332. ovoga Zakona ne može se upotrijebiti kao dokaz u postupku ako:

1. nisu postojale osnove sumnje da je osoba u odnosu na koju je određena posebna dokazna radnja sama počinila ili je zajedno s drugim osobama sudjelovala u kaznenom djelu iz članka 334. ovoga Zakona ili nije ispunjen zahtjev da se izvidi kaznenih djela ne bi mogli provesti na drugi način ili bi to bilo moguće samo uz nerazmjerne teškoće (članak 332. stavak 1.),

2. nije postojala opasnost od odgode ili državni odvjetnik nije imao razloga vjerovati da neće moći na vrijeme pribaviti nalog suca istrage (članak 332. stavak 2.),
3. nisu postojale osnove sumnje u odnosu na treće osobe iz članka 332. stavka 7. ovoga Zakona
4. nije postojao pisani pristanak osobe iz članka 332. stavka 8. ovoga Zakona,
5. je bio poznat identitet sudionika kaznenog djela, a radnja iz članka 332. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona određena je prema predmetu kaznenog djela,
6. je izvršenje radnji iz članka 332. stavka 1. točaka 5. i 6. ovoga Zakona predstavljalo poticanje na počinjenje kaznenog djela,
7. nije postojala osnovana sumnja iz članka 337. stavka 5. ovoga Zakona da će doći do počinjenja osobito teških kaznenih djela iz članka 334. ovoga Zakona ili su neka od njih već počinjena.

(2) Dokaz pribavljen radnjama iz članka 332. ovoga Zakona ne može se upotrijebiti kao dokaz u postupku niti ako:

1. su radnje poduzete bez naloga suca istrage, osim u slučaju iz članka 332. stavka 2. ovoga Zakona,
2. su radnje iz članka 332. stavka 3. ovoga Zakona poduzete na temelju naloga državnog odvjetnika,
3. sudac istrage, odnosno vijeće nisu odobrili nalog državnog odvjetnika (članak 332. stavak 5. ovoga Zakona),
4. je pribavljen nakon isteka rokova iz članka 335. stavka 3. ovoga Zakona.“.

Članak 26.

U članku 339. stavak 8. mijenja se i glasi:

„(8) Dokaz pribavljen radnjama iz stavka 1. ovoga članka ne može se upotrijebiti kao dokaz u postupku ako nisu bile ispunjene pretpostavke iz stavaka 1. do 3. ovoga članka te ako je postupljeno protivno odredbama stavaka 5. i 7. ovoga članka.“.

Članak 27.

U članku 339.a stavak 9. mijenja se i glasi:

„(9) Podaci pribavljeni radnjama iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku ako su pribavljeni bez naloga suca istrage, odnosno ako je odbijen zahtjev državnog odvjetnika za ovjeru naloga za provjeru uspostavljanja telekomunikacijskih kontakata.“.

Članak 28.

U članku 345. iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Predsjednik optužnog vijeća će u roku iz stavka 1. ovoga članka o propisno sastavljenoj optužnici i pravima iz članka 346. stavka 5. ovoga Zakona obavijestiti oštećenika i njegovog opunomoćenika, ako ga ima.“.

Članak 29.

Članak 346. mijenja se i glasi:

„(1) Okrivljenik ima pravo podnijeti pisani odgovor na optužnicu u roku od 15 dana od primitka optužnice. U složenim predmetima, okrivljenik i branitelj mogu odmah nakon primitka optužnice zatražiti produljenje roka za podnošenje odgovora na optužnicu, o čemu će predsjednik optužnog vijeća odlučiti rješenjem. Predsjednik vijeća odlučuje o tom zahtjevu odmah, a može ovisno o složenosti predmeta produljiti rok za podnošenje odgovora na optužnicu najdulje za 15 dana. Žalba protiv rješenja predsjednika optužnog vijeća nije dopuštena.

(2) Ako se optužnica odnosi na kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina, rok za podnošenje odgovora na optužnicu je osam dana od primitka optužnice.

(3) Odgovor na optužnicu može podnijeti i branitelj bez posebne okrivljenikove ovlasti, ali ne i protiv njegove volje.

(4) Okrivljenik se može odreći prava na podnošenje odgovora na optužnicu.

(5) Oštećenik ili njegov opunomoćenik, ako ga ima, imaju pravo pisano obrazložiti imovinskopравни zahtjev, upozoriti na dokaze o krivnji okrivljenika, te predložiti privremene mjere osiguranja imovinskopavnog zahtjeva (članak 160.) u roku od petnaest dana od zaprimanja obavijesti iz članka 345. stavka 5. ovoga Zakona, odnosno u roku od osam dana od zaprimanja obavijesti iz članka 345. stavka 5. ovoga Zakona, ako se optužnica odnosi na kaznena djela iz stavka 2. ovoga članka.“.

Članak 30.

Iza članka 346. dodaje se članak 346.a koji glasi:

„Članak 346.a

U odgovoru na optužnicu okrivljenik i branitelj mogu upozoriti na dokaze koji idu u korist okrivljenika, na propuste u istrazi i tijekom istraživanja te na nezakonitost dokaza na kojima se temelji optužnica.“.

Članak 31.

Članak 348. mijenja se i glasi:

„(1) Po isteku roka za odgovor na optužnicu predsjednik optužnog vijeća nalogom određuje dan, sat i mjesto održavanja sjednice optužnog vijeća. Sjednica se održava u roku od 15 dana ako je okrivljenik u istražnom zatvoru, a dva mjeseca ako je na slobodi. U posebno složenim predmetima sjednica optužnog vijeća se ima održati u roku od mjesec dana, ako je okrivljenik lišen slobode ili u roku od tri mjeseca ako je na slobodi.

(2) Optužno vijeće ispituje optužnicu u sjednici vijeća bez pozivanja stranaka, osim ako prije početka sjednice zaprimi izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka ili ako je potrebno provesti prethodno suđenje o zakonitosti dokaza (članak 351. stavak 2. ovoga Zakona).

(3) Kada se sjednica optužnog vijeća provodi uz sudjelovanje stranaka zbog potrebe provođenja prethodnog suđenja o zakonitosti dokaza, na sjednicu se pozivaju državni odvjetnik, oštećenik, okrivljenik i branitelj. Pozvane osobe će predsjednik vijeća upozoriti da će se sjednica održati i u njihovoj odsutnosti. Kada se sjednica optužnog vijeća provodi uz sudjelovanje stranaka jer je zaprimljena izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, na sjednicu se pozivaju državni odvjetnik, okrivljenik u odnosu na kojeg je zaprimljena izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka i branitelj, a okrivljenik će se u pozivu poučiti da će se sjednica optužnog vijeća održati iako se branitelj nije odazvao, osim u slučaju obvezne obrane. Okrivljenici u odnosu na koje nije zaprimljena izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka o održavanju sjednice vijeća se obavještavaju.

(4) Ako je prije početka sjednice vijeće zaprimilo izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka vijeće će u odnosu na okrivljenika za kojeg nije zaprimljena izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, ispitati optužnicu bez sudjelovanja stranaka, dok će u odnosu na okrivljenika za kojeg je zaprimilo izjavu postupiti u smislu članaka 361. do 363. ovoga Zakona.

(5) Kada se sjednica optužnog vijeća provodi uz sudjelovanje stranaka, prisutnost stranaka na sjednici optužnog vijeća može se osigurati i uz pomoć zatvorenog tehničkog uređaja za vezu na daljinu (audio-video uređaj) kojim rukuje stručna osoba. Činjenica da su stranke bile prisutne na sjednici optužnog vijeća uz pomoć audio-video uređaja, vrsta uređaja te ime stručne osobe koja je njime rukovala unijet će se u zapisnik o sjednici optužnog vijeća. U tom slučaju ne može se donijeti presuda na temelju sporazuma stranaka.“.

Članak 32.

U članku 349. stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Kada se sjednica optužnog vijeća provodi uz sudjelovanje stranaka, prije početka sjednice predsjednik optužnog vijeća provjerava jesu li svi pozvani došli na sjednicu.“.

Članak 33.

Članak 350. mijenja se i glasi:

„(1) Kada se sjednica optužnog vijeća provodi uz sudjelovanje stranaka, predsjednik vijeća otvara sjednicu navođenjem optužnice o kojoj se raspravlja te provjerava osobne podatke okrivljenika osim podataka o ranijoj osuđivanosti, a posebno provjerava je li okrivljenik primio i razumio pouku o pravima, a ako nije, naložit će državnom odvjetniku da dostavi okrivljeniku pouku o pravima.

(2) Ako je optužno vijeće prije početka sjednice zaprimilo izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, postupit će po člancima 361. do 363. ovoga Zakona.

(3) Ako stranke predlažu određivanje ili ukidanje istražnog zatvora u sjednici optužnog vijeća postupit će se prema članku 129. stavcima 2. do 5. ovog Zakona.“.

Članak 34.

U članku 351. stavku 1. riječi: „člankom 350. stavcima 2. i 3.“ zamjenjuju se riječima: „člankom 346.a“.

U stavku 2. riječ: „pravomoćnosti“ briše se.

Stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Protiv rješenja kojim se odlučuje o izdvajanju dokaza nije dopuštena posebna žalba, osim ako sud ne odluči drugačije. O toj žalbi odlučuje viši sud. Prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza podnesen protivno članku 346.a ovoga Zakona vijeće će odbaciti. Protiv tog rješenja žalba nije dopuštena.“.

Članak 35.

Članak 359. briše se.

Članak 36.

U članku 360. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Potpisanu izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka prije početka sjednice optužnog vijeća državni odvjetnik i okrivljenik i branitelj predaju optužnom vijeću.“.

Članak 37.

Članak 416. mijenja se i glasi:

„(1) Predsjednik vijeća će pozvati optuženika da se očituje o pojedinoj točki optužbe i imovinskopравnom zahtjevu. Optuženika koji poriče optužbu predsjednik vijeća pozvat će da on ili njegov branitelj točno odrede koji dio optužnice poriču i iz kojih razloga.

(2) Ako se optuženik ne očituje o optužbi, smatrat će se da poriče optužbu ili pojedinu točku optužbe.“.

Članak 38.

U članku 468. stavku 1. u točki 11. točka se zamjenjuje zarezom.

Iza točke 11. dodaje se točka 12. koja glasi:

„12) je teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.“.

Stavak 2. mijenja se i glasi:

„(2) Bitna povreda odredaba kaznenog postupka postoji ako se presuda temelji na nezakonitom dokazu (članak 10.). Presuda se ne temelji na nezakonitom dokazu ako bi i bez tog dokaza bila donesena ista presuda.“.

Članak 39.

U članku 476. stavku 1. točki 1. broj: „11.“ zamjenjuje se brojem: „12.“.

Članak 40.

U članku 510. iza stavka 5. dodaju se stavci 6., 7. i 8. koji glase:

„(6) Ako vijeće ocijeni da bi svojom odlukom odstupilo od ustaljene prakse ili odluke proširenog vijeća Vrhovnog suda, ili da praksa Vrhovnog suda u vezi s pravim pitanjem o kojem odlučuje nije jedinstvena, ili da iz drugih važnih razloga treba omogućiti da se o zahtjevu za zaštitu zakonitosti odluči u širem sastavu, odluku će prepustiti proširenom vijeću Vrhovnog suda.

(7) Prošireno vijeće iz stavka 6. ovoga članka čine predsjednik Kaznenog odjela Vrhovnog suda, sudac izvjestitelj vijeća kojem je predmet bio dodijeljen u rad, voditelj službe za praćenje i proučavanje sudske prakse Kaznenog odjela Vrhovnog suda i četiri suca Vrhovnog suda određena slučajnim odabirom, počevši od sudaca Kaznenog odjela Vrhovnog suda. Proširenom vijeću predsjedava predsjednik Kaznenog odjela Vrhovnog suda.

(8) O prepuštanju odluke proširenom vijeću i o sastavu tog vijeća stranke će se obavijestiti najkasnije 15 dana prije održavanja sjednice proširenog vijeća.“.

Članak 41.

U članku 517. stavku 1. točki 2. riječi: „9. i 10.“ zamjenjuju se riječima: „9., 10. i 12.“.

Članak 42.

U članku 519. iza riječi: „509. stavka 3.“ dodaju se zarez i riječi: „članka 510. stavaka 6., 7. i 8.“.

Članak 43.

U članku 558. stavku 3. iza riječi: „vijeća“ dodaju se riječi: „kada se provodi uz sudjelovanje stranaka“.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 44.

Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će pravilnik iz članka 12. ovoga Zakona u roku od 30 dana od dana njegova stupanja na snagu.

Članak 45.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon o kaznenom postupku („Narodne novine“, br. 152/08., 76/09., 80/11., 121/11. - pročišćeni tekst, 91/12. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17., 126/19. - Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 126/19., 130/20. - Odluka i Rješenje Ustavnog suda Republike Hrvatske, 80/22., 36/24. i 72/25; u daljnjem tekstu: ZKP/08), donesen je 2008., a stupio je na snagu u pojedinim odredbama 1. siječnja 2009. i 1. srpnja 2009., te u cjelini 1. rujna 2011., osim odredbi o Visokom kaznenom sudu Republike Hrvatske.

ZKP/08, kada je riječ o nezakonitim dokazima, propisuje stroga pravila o izdvajanju nezakonitih dokaza, a takva normativna rješenja pravno su problematična, s obzirom na to da se i zbog povrede manjih procesnih formalnosti određeni dokaz mora izdvojiti po sili zakona, iako ta povreda nije ni na koji način utjecala na učinkovito ostvarivanje prava obrane i pravičnost postupanja te predstavlja nerazmjernu procesnu sankciju koja pogađa žrtve, svjedoke, a i javni interes učinkovitog procesuiranja kaznenih djela, stoga se ukazala potreba za redefiniranjem nezakonitih dokaza.

Postupak pred optužnim vijećem, kao stadij kaznenog postupka koji se odvija između stadija istrage ili istraživanja i stadija rasprave, predstavlja stadij prethodnog postupka u kojem će sud odlučiti da li postoje pretpostavke za raspravu. U postupku pred optužnim vijećem kao zadnjem stadiju prethodnog postupka, sud će kontrolirati optužnicu u nejavnom dijelu postupka i utvrđivati, neovisno o tužitelju da li postoji dovoljan stupanj sumnje za podizanje optužnice. Prilikom kontrole optužnice sud će (predsjednik optužnog vijeća), ispitati da li postoje procesne pretpostavke za podizanje optužnice (da li je optužnicu podnio ovlašteni tužitelj, da li je ista propisano sastavljena, da li je optužnica podnesena u za to propisanom roku), ali će isto tako kontrolirati i materijalne pretpostavke koje se odnose na osnovanost optužnice, koju je podnio ovlašteni tužitelj, odnosno kontrolirat će postojanje vjerojatnosti da je optužena osoba počinila kazneno djelo.

Prema važećem normativnom rješenju, koncept optužnog vijeća uključuje pravo stranaka da prisustvuju sjednicama optužnog vijeća, kao i pravo okrivljenika da na tim sjednicama upozori na dokaze koji mu idu u korist, kao i na moguće propuste u istrazi i tijekom istraživanja. Također, u ovom stadiju kaznenog postupka okrivljenik ima pravo staviti prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza. Nejavna sjednica optužnog vijeća, na kojoj se u pravilu uz prisutnost stranaka kontrolira optužnica, čini središnji dio kontrole osnovanosti optužnice, koju provode tri suca profesionalca u roku od petnaest dana, ako je okrivljenik u istražnom zatvoru, odnosno dva mjeseca, ako je okrivljenik na slobodi. Prije nego donese odluku o osnovanosti optužnice, koja može imati karakter rješenja o potvrđivanju optužnice (kada utvrdi da je optužnica osnovana), rješenja o obustavi kaznenog postupka (kada utvrdi da optužnica nije osnovana), rješenja o odbacivanju optužnice ili rješenja o vraćanju optužnice (kada utvrdi da potrebna dopuna optužnice ili dopuna postupka koji joj je prethodio), optužno vijeće morat će odlučiti o izdvajanju nezakonitih dokaza, odnosno provesti prethodno suđenje

o zakonitosti dokaza, jer ne može potvrditi optužnicu koja se temelji na nezakonitim dokazima. Kada optužno vijeće, donese svoju odluku odnosno rješenje o izdvajanju nezakonitih dokaza, važeće normativno rješenje jamči strankama pravo na podnošenje posebne žalbe protiv takvog rješenja o kojoj odlučuje viši sud. Osim što će optužno vijeće morati odlučiti o izdvajanju nezakonitih dokaza, na sjednici optužnog vijeća donijet će presudu na temelju sporazuma stranaka, ako vijeće primi pisanu izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka i ako utvrdi da ispunjene zakonske pretpostavke za njeno donošenje.

U složenim kaznenim postupcima trajanje postupka pred optužnim vijećem značajno doprinosi dugotrajnosti postupka. Odlučivanje o zakonitosti dokaza koje nužno povlači za sobom mogućnost instancijskog preispitivanja odluke optužnog vijeća, sukcesivno postavljanje zahtjeva za izdvajanje nezakonitih dokaza, kao i sukcesivno donošenje presude na temelju sporazuma stranaka za pojedine okrivljenike, čine uobičajena obilježja optužnog vijeća koja dovode do odugovlačenja kaznenog postupka.

Na odugovlačenje kaznenih postupaka u fazi optužnog vijeća, ukazalo je i Izvješće Odbora stručnjaka Vijeća Europe za sprječavanje pranja novca (u daljnjem tekstu: MONEYVAL) o provedenom V. krugu evaluacije Republike Hrvatske, usvojeno na Plenarnoj skupštini MONEYVAL u prosincu 2021., kao i Analiza razloga koji uzrokuju neopravdana odugovlačenja u sudskim postupcima u složenim kaznenim predmetima, iz ožujka 2023., a koju je sukladno preporuci MONEYVAL-a, izradio dr. sc. Marin Bonačić, izvanredni profesor na Katedri za kazneno procesno pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu sa suradnicima. U konačnici, na odugovlačenje kaznenih postupaka u stadiju optuženja, ukazalo je Izvješće druge faze evaluacije Republike Hrvatske, kojeg je Radna skupina za suzbijanje podmićivanja u međunarodnim poslovnim transakcijama donijela u prosincu 2024., u okviru postupka pristupanja Republike Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD).

Nastavno, Sud Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB, od 11. srpnja 2024. donio je presudu (u daljnjem tekstu: presuda suda Europske unije) povodom zahtjeva Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, koji je uputio zahtjev za prethodnu odluku Sudu Europske unije na temelju članka 267. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, a koji zahtjev za prethodnu odluku se odnosio na tumačenje članka 19. stavka 1. drugog podstavka Ugovora o funkcioniranju Europske unije i članka 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima. U svojoj presudi, Sud Europske unije utvrđuje kako je unutarnji mehanizam ujednačavanja sudske prakse u nacionalnom sudu protivan pravu Europske unije jer omogućava da: a) se sudska odluka koju je donijelo sudsko vijeće nadležno u predmetu može otpremiti strankama radi njegova dovršetka samo ako je njezin sadržaj odobrio sudac evidentičar koji nije član tog sudskog vijeća; b) sjednica odjela tog suda ima ovlast prisiliti, prihvatanjem „pravnog shvaćanja”, sudsko vijeće nadležno u predmetu da izmijeni sadržaj sudske odluke koju je prethodno donijelo, iako na toj sjednici odjela sudjeluju i suci koji nisu suci tog sudskog vijeća kao i ovisno o slučaju, osobe izvan predmetnog suda pred kojima stranke nemaju mogućnost iznijeti svoje argumente.

Naime, Sud Europske unije smatra kako je opisani mehanizam ujednačavanja sudske prakse protivan kako zahtjevima interne sudačke neovisnosti, prema kojoj vijeća koja odlučuju o određenom zahtjevu, ne smiju biti pod utjecajem sudbene vlasti, ali je protivan i pravu koje jamči isključenosti svakog neopravdanog zadiranja u postupak odlučivanja od strane onih sudaca koji nisu članovi sudskog vijeća. Važeće normativno rješenje Sud Europske unije smatra protivnim i pravu na zakonom uspostavljen sud jer su ovlasti suca nadležnog za evidencije, dijelom sadržana i u podzakonskom propisu, odnosno Sudskom poslovniku. U konačnici, Sud Europske unije ocjenjuje kako je ovakav mehanizam ujednačavanja sudske prakse protivan pravu na kontradiktoran postupak jer onemogućava stranke (koje nisu obaviještene o sadržaju odgovarajućih radnji suca nadležnog za evidenciju i sudskog odjela) da kontradiktorno raspravljaju o činjeničnim i pravnim elementima predmeta i da se izjasne o onim okolnostima koje mogu u konačnici utjecati i na ishod postupka.

Također, potrebno je otkloniti nedostatke na koje je ukazala praksa primjene ZKP/08 pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom te određene nedostatke s kojima se suočava policija u praksi primjene ZKP/08.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Konačnim prijedlogom zakona predlaže se, primarno, ubrzanje kaznenog postupka kroz stadij optužnog vijeća i promjenu koncepta nezakonitih dokaza.

Redefiniranje koncepta nezakonitih dokaza provest će se na način da se sudu daju veće mogućnosti preispitivanja je li u konkretnom slučaju došlo do povrede prava, s obzirom na to da sustavi s automatskim izdvajanjem nezakonitih dokaza nisu učinkoviti kada se štiti interes okrivljenika i pravičnost postupka u širem smislu, jer se pažnja usmjerava na formalnu ispravnost zapisnika o poduzetoj radnji, umjesto na to je li (u dovoljnoj mjeri) poštivano neko od temeljnih prava.

Uzimajući u obzir praksu Europskog suda za ljudska prava, predloženim zakonom nastoji se reducirati broj ex lege nezakonitih dokaza u slučajevima kada se radi o čistoj povredi procesne forme, bez posljedica na prava obrane i učinkovitost postupka. Navedeno je od utjecaja i na ubrzanje postupka, jer se zbog takve povrede neće morati iznova izvoditi dokaz čije je ponovljeno izvođenje moguće. Stoga se model automatskog izdvajanja dokaza reducirao pri dokaznim radnjama, između ostalog, ispitivanja okrivljenika, ispitivanja svjedoka, provođenja pretrage te redefinirao kada su u pitanju posebne dokazne radnje.

Pored toga, izmijenjena je i opća odredba o nezakonitosti dokaza (članak 10. ZKP/08), brisanjem stavka 2. točke 3., te izmjenom i dopunom stavka 2. točke 2. na način da je sudu dana šira ovlast, odnosno dužnost ocjene razmjernosti između niza relevantnih čimbenika - javnog probitka kaznenog progona i zaštite prava pojedinca, težine kaznenog djela, težine povrede temeljnog ljudskog prava i mogućnosti njenog otklanjanja, prirode mjere kojom je to

pravo povrijeđeno, privole osobe čije je pravo povrijeđeno te drugih okolnosti. Smisao je da u određenim slučajevima kada je dokaz pribavljen povredom nekog od navedenih temeljnih prava, taj dokaz ne bude izdvojen automatizmom, ako sud ocijeni da priroda i težina povrede nisu bile takve da su dotično pravo ukinule ili ograničile u znatnoj mjeri, u smislu da nije onemogućena ili znatno otežana obrana te da nije narušena pravičnost postupka.

Vezano za fazu optuživanja, ovim Konačnim prijedlogom zakona predlaže se na zakonskoj razini pojednostaviti postupanje pred optužnim vijećem kroz davanje ovlasti sucu pojedincu predsjednika optužnog vijeća i optužnog vijeća u predmetima za kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina iz nadležnosti općinskih sudova. Nadalje, ovim se Konačnim prijedlogom zakona mijenja koncept optužnog vijeća na način kojim se predviđa ispitivanje optužnice za sva kaznena djela na sjednici optužnog vijeća, bez sudjelovanja stranaka kao pravilo, uz dva izuzetka, zaprimanje izjave za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka i prethodno suđenje o zakonitosti dokaza. Ovaj Konačni prijedlog zakona otklanja mogućnost sukcesivnog sporazumijevanja u stadiju optužnog vijeća na način da u slučajevima više okrivljenika od kojih je za neke zaprimljena izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, vijeće postupa u smislu članaka 361. do 363. ZKP/08, dok u odnosu na one okrivljenike za koje nije zaprimilo izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, vijeće će ispitati optužnicu bez sudjelovanja stranaka. U konačnici, Konačnim prijedlogom zakona predlaže se da protiv rješenja kojim se odlučuje o izdvajanju dokaza nije dopuštena posebna žalba, osim ako sud ne odluči drugačije. Odnosno, u pravilu posebna žalba nije dopuštena, no ako sud smatra da je odluka o zakonitosti dokaza od ključne važnosti za daljnji postupak, primjerice ako se ne radi se o očiglednoj nezakonitosti ili o navedenom pitanju ne postoji ustaljena sudska praksa, dopustit će posebnu žalbu.

Radi otklanjanja nedostataka utvrđenih u presudi Suda Europske unije izmjenama ZKP/08 pristupa se paralelno s izmjenama i dopunama Zakona o sudovima, koji uvažavajući poseban položaj i ustavnu ulogu Vrhovnog suda Republike Hrvatske u osiguranju jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni, predlaže uspostavu mehanizma proširenih sudskih vijeća, čiji se sastav i način rada uređuje u temeljnim postupovnim propisima. Uspostava ovakvog mehanizma, udovoljit će zahtjevu interne sudačke neovisnosti, ali i pravu na transparentno uređenje postupka. Pritom će se uloga proširenih vijeća ogledati u potrebi donošenja odluka u Vrhovnom sudu Republike, kada se ocijeni da podneseni nacrti sudskih odluka odstupaju od ustaljene prakse ili odluke proširenog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske ili da praksa Vrhovnog suda Republike Hrvatske u vezi s određenim pravnim pitanjem nije jedinstvena te mišljenja nadležnog sudskog vijeća da je unatoč tome potrebno ostati kod sadržaja podnesenog prijedloga odluka.

Uvažavajući predložene izmjene Zakona o sudovima, a radi osiguranja mehanizma ujednačavanja sudske prakse u kaznenim predmetima predlaže se pristupiti dopuni odredbi o izvanrednom pravnom lijeku i to zahtjevu za zaštitu zakonitosti u članku 510. ZKP/08 i zahtjevu za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude u članku 519. ZKP/08. Predložene dopune omogućit će u predmetima navedenih izvanrednih pravnih lijekova odlučivanje

proširenog Vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske u situacijama kada vijeće ocijeni da bi u konkretnom predmetu svojom odlukom odstupilo od ustaljene prakse.

Ovim Konačnim prijedlogom zakona predlaže se na normativnoj razini otkloniti nedostatke na koje je ukazala praksa primjene ZKP/08 pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom. Stoga se izrijekom propisuje da odluku o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom, u situacijama kada sud tu odluku nije u mogućnosti donijeti u propisanom roku zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana, donosi, sudac istrage nadležnog županijskog suda, odnosno županijskog suda koji je nadležan na području općinskog suda koji je okrivljeniku odredio mjeru opreza, kao i rok od 24 sata od uhićenja u kojem je policija dužna uhićenika dovesti sucu istrage radi odlučivanja o kršenju mjera opreza te da će nadležno sudsko tijelo bez odgode odlučiti o tome je li protiv uhićenika zbog kršenja mjera opreza potrebno odrediti istražni zatvor.

Zaključno, ovim Konačnim prijedlogom zakona adresiraju se i nedostaci na koje je ukazala praksa primjene ZKP/08, a koji se odnose na rok izvršavanja naloga suca istrage o pretrazi iz članka 242. stavka 3. ZKP/08, pitanja koja se u praksi javljaju prilikom uklanjanja opreme, koja je služila za tehničko snimanje prostorija prilikom provođenja posebne dokazne radnje ulaska u prostorije radi provođenja nadzora i tehničkog snimanja prostorija iz članka 332. stavka 1. točke 3. ZKP/08, kao i mogućnosti da virtualna imovina, privremeno bude oduzeta kao predmet sukladno članku 261. ZKP/08.

Predloženi zakon utjecat će na ubrzanje kaznenog postupka, posebno u fazi optuživanja, a također će na ubrzanje postupka utjecati i reduciranje broja ex lege nezakonitih dokaza u slučajevima kada se radi o čistoj povredi procesne forme, bez posljedica na prava obrane, jer se zbog takve povrede neće morati iznova izvoditi dokaz čije je ponovljeno izvođenje moguće.

Konačnim prijedlogom zakona redefiniraju se nezakoniti dokazi na način da se sudu daju veće mogućnosti preispitivanja je li u konkretnom slučaju došlo do povrede prava, postići će se veća učinkovitost kaznenog postupka, ali i zaštita interesa žrtve i okrivljenika.

Također, predloženim izmjenama utjecat će se na ubrzanje postupka u stadiju optužnog vijeća, kroz izmjenu njegova koncepta prema kojoj će se sjednica optužnog vijeća održati bez prisutnosti stranaka, osim u slučaju prethodnog suđenja o zakonitosti dokaza i donošenja presude na temelju sporazuma stranaka. Isto tako, na ubrzanje postupka utjecat će se kroz nemogućnost ulaganja posebne žalbe protiv rješenja, kojom se odlučuje o izdvajanju dokaza, osim ako sud smatra da je odluka o zakonitosti od ključne važnosti za daljnji postupak.

Nadalje, nedostaci utvrđeni u presudi Suda Europske unije u spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21 FINA protiv HANN-INVEST d.o.o., MINERAL-SEKULINE d.o.o. i UDRUGA KHL MEDVEŠČAK ZAGREB, od 11. srpnja 2024., otklonit će se

uspostavom mehanizma proširenih sudskih vijeća, čime će se udovoljiti zahtjevu interne sudačke neovisnosti, ali i pravu na transparentno uređenje postupka.

Nastavno, ovim izmjenama i dopunama ZKP/08 uklonit će se mogućnost različitih tumačenja i postupanja suda pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom u situacijama kada sud tu odluku nije u mogućnosti donijeti u propisanom roku zbog proteka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana, te će se propisati rok od 24 sata u kojem je policija dužna uhićenika za kojeg postoje osnove sumnje da je postupio protivno protiv njega određenoj mjeri opreza dovesti nadležnom sudskom tijelu koje je od trenutka njegova dovođenja, bez odgode dužno odlučiti da li je zbog kršenja mjere opreza potrebno odrediti istražni zatvor.

Također, izmjenama i dopunama pojedinih odredbi ZKP/08 otklonit će se određeni nedostaci s kojima se suočava policija u praksi njegove primjene.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom mijenja se članak 10. stavak 2. točka 2. ZKP/08 na način da se iz nezakonitih dokaza brišu dokazi koji su pribavljeni povredom prava na ugled i čast. Kako sva, do sada predviđena prava, a sadržana u članku 10. stavku 2. ZKP/08 ne zahtijevaju takvu zaštitu da bi dokazi pribavljeni povredom tih prava, kao što je pravo na ugled i čast, trebali biti izdvojeni kao nezakoniti obzirom na nižu razinu potrebe njihove zaštite, prema prijedlogu povreda prava na ugled i čast više, sama za sebe, ne bi bila od utjecaja na nezakonitost dokaza. S druge strane u odnosu na preostale povrede iz članka 10. stavka 2. točke 2. ZKP/08, predloženi su zakonski kriteriji koje je sud dužan uzeti u obzir prilikom vaganja interesa kod ocjene (ne)zakonitosti dokaza. Predložena izmjena posljedično je dovela do brisanja stavka 3. članka 10. ZKP/08. S obzirom na to da članak 10. stavak 4. ZKP/08 izrijeком onemogućava donošenje presude isključivo na dokazu iz stavka 3., to je uvažavajući prijedlog za njegovim brisanjem, predložena izmjena stavka 4. ovoga članka na način da se sudska odluka ne može temeljiti isključivo na dokazu za koji je sud „vaganjem“ utvrdio da je zakonit dokaz (dokaz iz članka 10. stavka 2. točke 2.).

Nadalje, predlaže se i dopuna članka 10. stavka 2. točke 4. ZKP/08. Naime, u odnosu na dokaze za koje se saznalo iz nezakonitih dokaza (tzv. plodovi otrovne voćke) u poredbenom pravu redovno postoje ograničenja primjene te doktrine te se takvi dokazi, primjerice, neće izdvajati ako bi se do njih moglo doći na drugi, zakonit način te je, iz navedenog razloga Nacrtom konačnog prijedloga dodan izričaj „*osim ako su se mogli pribaviti na drugi zakonit način*“.

Uz članak 2.

U članku 19.b ZKP/08 dodaje se novi stavak 6., kojim se izrijeком propisuje da sudac pojedinac ima ovlasti optužnog vijeća i predsjednika optužnog vijeća za kaznena djela iz nadležnosti općinskog suda za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina. Na opisani se način na zakonskoj razini pojednostavljuje postupanje pred optužnim

vijećem, kroz davanje ovlasti sucu pojedincu da obavlja poslove optužnog vijeća za kaznena djela kako su predložena ovim člankom. Postupak pred optužnim vijećem za kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina je i prema važećem normativnom rješenju, za razliku od postupka pred optužnim vijećem za ostala kaznena djela, bio propisan na način ispitivanja optužnice bez prisutnosti stranaka, osim u slučaju zaprimanja izjave za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka. Stoga će izmjena postojećeg modela ispitivanja i potvrđivanja optužnica za ova kaznena djela, na način koji rezultira smanjivanjem broja sudaca s tri na jednoga, koji će odlučivati o prethodnom ispitivanju i potvrđivanju optužnice, rezultirati dodatnim ubrzanjem kaznenog postupka u stadiju potvrđivanja optužnice i otkloniti situacije, osobito u manjim sudovima, koje otežavaju formiranje raspravnih vijeća.

Uz članak 3.

Predloženom izmjenom članka 98. stavka 6. ZKP/08 nastoji se ukloniti mogućnost različitih tumačenja i postupanja suda pri donošenju odluke o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom u situacijama kada sud tu odluku nije u mogućnosti donijeti u propisanom roku zbog protoka radnog vremena, blagdana ili neradnog dana, u kojim iznimnim situacijama će tu odluku, donijeti sudac istrage nadležnog županijskog suda, odnosno županijskog suda koji je nadležan na području općinskog suda koji je okrivljeniku odredio mjeru opreza.

Uz članak 4.

U članku 101. stavku 2. ZKP/08 briše se dio odredbe prema kojoj je sud obvezan odmah, a najkasnije u roku od 24 sata donijeti odluku o nepridržavanju mjere opreza, odnosno o njenoj zamjeni istražnim zatvorom. Ovo iz razloga, što se za razliku od takvog važećeg normativnog rješenja, po prijedlogu izmjene dodanim stavkom 3. ZKP/08 nalaže nadležnom sudskom tijelu da bez odgode odluči o uhićeniku koji mu je doveden od strane policije koja, prema prijedlogu, ima izričito propisani rok u kojem je dužna uhićenika dovesti nadležnom sudskom tijelu, a koji rok za policiju je 24 sata od uhićenja.

Uz članak 5.

Ovim člankom mijenja se članak 208.a stavak 8. ZKP/08 na način da se usklađuje s novim zakonodavnim rješenjem iz članka 1. Konačnog prijedloga zakona kojim se mijenja članak 10. stavak 2. točka 4. ZKP/08, odnosno uvođenjem ograničenja u primjeni „doktrine plodova otrovne voćke” po kojem se dokazi za koje se saznalo iz nezakonitih dokaza (plodovi otrovne voćke) neće izdvajati ako se do njih moglo doći na drugi zakonit način pa je odredba članka 208.a stavka 8. ZKP/08 mijenjana na način koji omogućava konvalidaciju dokaza za koje se saznalo iz nezakonitih dokaza u skladu s predloženom dopunom članka 10. stavka 2. točke 4. ZKP/08 i pri ispitivanju osumnjičenika.

Uz članak 6.

Ovim člankom mijenja se sadašnje normativno rješenje iz članka 213.a stavak 4. ZKP/08 prema kojem se, u slučaju kada državni odvjetnik nije okrivljeniku dostavio obavijest iz članka 213. stavak 2. ZKP/08, a proveo je dokaznu radnju ispitivanja svjedoka, zapisnik o tom ispitivanju izdvaja iz spisa i ne može se koristiti kao dokaz u postupku s obzirom na to da se ukazuje neodgovarajućom procesnom sankcijom za učinjeni propust državnog odvjetnika.

Navedena okolnost ni na koji način ne utječe na pravilnost provedene dokazne radnje i vjerodostojnost njenog sadržaja, a propisivanje nezakonitosti takvog dokaza služi isključivo discipliniranju državnog odvjetnika. Kako izdvajanje takvog dokaza kao nezakonitog nije u interesu žrtve niti svjedoka, a nije ni u interesu postupka, a okrivljenik ima pravo zahtijevati od državnog odvjetnika ponovo provođenje te dokazne radnje o čemu odlučuje sud, to se predlaže brisanje stavka 4. članka 213.a ZKP/08.

Uz članak 7.

U članku 233. stavku 3. ZKP/08, kao posljedica izmjene članka 273. ZKP/08, a prema kojoj se primitak pouke o pravima okrivljenika i sve druge radnje u vezi s tim bilježe u zapisniku, izdvaja u novi stavak 7., bilo je potrebno intervenirati u članak 233. stavak 3. ZKP/08 na način koji će regulirati postupanje tijela koje provodi ispitivanje okrivljenika, ne samo prema članku 273. stavku 1., već i prema novom stavku 7.

Uz članak 8.

Predloženim člankom, mijenja se članak 242. stavka 3. ZKP/08, a kojom se izmjenom nastoji prilagoditi stvarna mogućnost izvršavanja naloga suca istrage za pretragu izazovima modernih tehnologija iz kojeg razloga se određuje rok za započinjanje izvršavanja naloga, odnosno rok za započinjanje pretrage, ali ne i rok za izvršenje pretrage. Naime, kada se radi o pretrazi pokretne stvari koja obuhvaća i pretragu računala i s njim povezanih uređaja, drugih uređaja koji služe prikupljanju, pohranjivanju i prijenosu podataka, telefonskim, računalnim i drugim komunikacijama i nositelja podataka, pretraga se može ukazati složenom zbog velike količine digitalnih podataka koje je potrebno prikupiti, a pogotovo kada se radi o zaključanim uređajima, primjerice mobilnim telefonima ili računalima što onemogućuje određivanje trajanja pretrage.

Uz članak 9.

Ovim člankom predlaže se izmjena članka 245. stavka 3. ZKP/08 na način da se pri produljenju roka državnom odvjetniku za dostavljanje naloga o pretrazi državnog odvjetnika sa zapisnicima o izvršenoj pretrazi sucu istrage, rok od najkasnije osam sati, produljuje na rok od dvadeset i četiri sata od okončanja pretrage. Predmetno se predlaže, uzimajući u obzir sve okolnosti u kojima se radnje koje državni odvjetnik mora poduzeti odvijaju, između ostalog i potrebno vrijeme za sačinjavanje zapisnika o poduzetoj dokaznoj radnji.

Uz članak 10.

Primjena koncepta materijalne nezakonitosti dovodi do potrebe smanjenja ex lege nezakonitih dokaza u slučajevima kada se radi o čistoj povredi procesne forme, bez posljedica na prava obrane što je, razmatranjem svrhovitosti odredbi članka 250. ZKP/08, dovelo do predloženih izmjena navedenog članka.

Razmatrajući svrhovitost odredbe članka 250. stavka 1. točke 3. ZKP/08 prema kojoj se zapisnik o pretrazi i dokaz pribavljen pretragom ne mogu upotrijebiti kao dokaz u postupku ako državni odvjetnik nije u roku iz članka 245. stavka 3. ZKP/08 predao sucu istrage nalog i zapisnik o poduzetoj pretrazi, predlaže se brisanje ove odredbe, budući da ista sankcionira propust državnog odvjetnika, koji propust ne bi trebao biti razlog za nezakonitost dokaza ex lege.

Povezano s brisanjem točke 3. te izmjenom dosadašnje točke 4. članka 250. ZKP/08 nastavlja se udaljenje od formalne nezakonitosti te se zakonodavac usmjerava na materijalnu nezakonitost dajući sudu ovlast da sam procijeni da li će ovjeriti ili ne ovjeriti pisani nalog državnog odvjetnika i zapisnik o provedenoj pretrazi.

Također predlaže se brisanje točke 5. članka 250. ZKP/08 iz razloga što procesna sankcija u vidu nezakonitosti dokaza ex lege za propisani propust da u zapisnik nisu unesene okolnosti zbog kojih je pretragu osobe obavila osoba drugog spola, nerazmjerna je povredi uzimajući u obzir mogućnost da je pretragu osobe provela osoba drugog spola iz opravdanog razloga, a što sud može utvrditi i na drugi način, a ne samo konstatiranjem tih okolnosti u zapisniku.

Uz članak 11.

Za razliku od sadašnje zakonske regulative po Nacrtu konačnog prijedloga zakona predmeti iz članka 262. stavak 1. točka 3. i 4. ZKP/08 podliježu oduzimanju, a izmijenjeni stavak 7. propisuje kada će se moći upotrijebiti kao dokaz. Po tom prijedlogu ukoliko privilegirani svjedoci i osobe koje su u obavljanju svog zanimanja sačinile zapise, izvode iz registra i slične isprave na temelju činjenica koje su saznale od okrivljenika, a od kojih su ti predmeti oduzeti, odluče svjedočiti ti oduzeti predmeti bit će zakoniti dokaz, a što odgovara volji osoba kojima je zakonodavac dao tu privilegiju. I ovo predloženo rješenje usmjereno je na materijalnu zakonitost dokaza.

Uz članak 12.

Predložena izmjena članka 263. stavka 1. ZKP/08 kojom se daje mogućnost da se odredbe članka 261. ZKP/08, koje se odnose na privremeno oduzimanje predmeta primijene i na virtualnu imovinu, prilagodba je digitalnom dobu i sve učestalijem korištenju virtualne imovine i od strane počinitelja kaznenog djela. Navedena izmjena omogućuje pravovremeno oduzimanje virtualne imovine, posebno kada se u obzir uzme mogućnost počinitelja ili neke treće osobe da neometanim zadavanjem transakcije prebaci virtualnu imovinu i onemogući njeno oduzimanje. Novi stavak 6. kojim se propisuje obveza donošenja pravilnika o načinu oduzimanja i čuvanja virtualne imovine nužno je povezana s izmjenom članka 263. stavka 1. ZKP/08, odnosno primjeni odredbi o privremenom oduzimanju predmeta na virtualnu imovinu.

Uz članak 13.

Predložene izmjene i dopune članka 273. ZKP/08 povezane su s izmjenama članaka 275. i 281. ZKP/08, a razrađuju napuštanje koncepta formalne nezakonitosti. Naime, vezano uz nezakonitost zapisnika o ispitivanju okrivljenika iz članka 273. ZKP/08 predloženo zakonodavno rješenje pravi razliku između toga da pojedino upozorenje okrivljeniku nije uopće dano, u odnosu na slučajeve kada je upozorenje dano, ali ta činjenica nije unesena u zapisnik, zbog koje okolnosti dokaz ne bi trebao biti izuzet kao nezakonit ex lege.

U članku 273. ZKP/08 u stavcima 1., 2. 3. i 5., predlaže se brisanje navođenja koje se radnje i izjave unose u zapisnik te je predmetno sadržano u novom stavku 7. tog članka, kako pojedini nedostaci u zapisniku ne bi bili razlog za nezakonitost provedenog ispitivanja, a što je razvidno iz prijedloga izmjene članka 281. ZKP/08, prema kojoj snimka i zapisnik o ispitivanju okrivljenika ne mogu biti upotrijebljeni kao dokaz u postupku, ako okrivljenik nije

primio pisanu pouku o pravima i ako je nije razumio, a tijelo koje provodi ispitivanje ga nije poučilo, ako se okrivljenik nije izričito izjasnio o branitelju po vlastitom izboru, ako se nije zastalo s ispitivanjem kako bi okrivljenik mogao uzeti branitelja, ako okrivljeniku nije dana mogućnost da se posavjetuje s braniteljem prije ispitivanja te ako okrivljenik nije poučen o pravu na tumača u slučaju sumnje da ne poznaje službeni jezik suda ili u slučaju postojanja okolnosti iz članka 280. ZKP/08, no, ispitivanje okrivljenika neće biti ex lege nezakonito, ako ove okolnosti nisu unesene u zapisnik. Naime, snimka ispitivanja je dokaz i ako snimka pokazuje da nije bilo navedenih nedostataka u provođenju dokazne radnje, nedostaci u zapisniku sami po sebi nisu razlog za automatsku neupotrebljivost snimke kao dokaza.

Uz članak 14.

U Nacrtu konačnog prijedloga zakona predlaže se izmjena članka 275. ZKP/08 na način da se, kao i kod predloženih izmjena članka 273. ZKP/08, pravi razlika između toga da pojedino upozorenje okrivljeniku nije uopće dano, u odnosu na slučajeve kada je upozorenje dano, ali ta činjenica nije unesena u zapisnik, zbog koje okolnosti dokaz ne bi trebao biti izuzet kao nezakonit ex lege.

S time u vezi, smatrat će se nezakonitim dokazima nepostupanje po predloženim izmjenama članka 275. ZKP/08 i to njegovim stavcima 1. do 3., u kojima se navode radnje nužne za zakonito ispitivanje okrivljenika. Dodavanjem novog stavka 7., odnosno da se upozorenje i izjava okrivljenika o korištenju prava na branitelja unose u zapisnik, ali sama okolnost da navedeno nije uneseno u zapisnik ne rezultira ex lege nezakonitošću snimke ispitivanja kao dokaza, a što je vidljivo povezivanjem s predloženom izmjenom članka 281. ZKP/08.

Nadalje, predložena izmjena ovog članka, kao uvjet zakonitosti dokazne radnje ispitivanja okrivljenika više ne traži rukovanje stručne osobe uređajem za audio video snimanje. Ovo rješenje predloženo je razmatrajući svrhovitost uvjeta zakonitosti dokaza.

Uz članak 15.

U članku 278. stavku 2. ZKP/08, kao posljedica izmjene članka 273. ZKP/08, a prema kojoj se vrijeme zastajanja s ispitivanjem okrivljenika i savjetovanje okrivljenika s braniteljem bilježe u zapisniku, izdvaja u novi stavak 7., bilo je potrebno intervenirati u članak 278. stavak 2. ZKP/08 kako bi se na odgovarajući način omogućila i primjena izmijenjene odredbe članka 273. stavka 7.

Uz članak 16.

Ovim člankom briše se članak 279. ZKP/08, koji je propisivao unošenje iskaza okrivljenika u zapisnik, kada se isti ne snima uređajem za audio-video snimanje. Odredba se briše s obzirom na obligatorno snimanje iskaza okrivljenika propisano člankom 275. stavkom 2. ZKP/08.

Uz članak 17.

Vidi obrazloženje uz članak 13. i 14. Nacrta konačnog prijedloga zakona.

Uz članak 18.

Uvjet zakonitosti provedene dokazne radnje suočenja svjedoka s drugim svjedokom ili okrivljenikom tijekom istrage je snimanje te dokazne radnje uređajem za audio video snimanje.

Uz članak 19.

Izmjena odredbe članka 300. stavka 1. ZKP/08 koja se odnosi na nezakonitost iskaza svjedoka usmjerena je na koncept materijalne, a ne formalne nezakonitosti, na stvarno stanje, a ne na formu kao što je taj koncept primijenjen i kod dokazne radnje ispitivanja okrivljenika, tako je primijenjen i na ispitivanje svjedoka.

Prema predloženim izmjenama stavka 1. članka 300. ZKP/08 iskaz svjedoka neće se smatrati ex lege nezakonitim dokazom, ukoliko upozorenja dana svjedoku nisu ubilježena u zapisnik već će se zakonitost ili nezakonitost procjenjivati prema okolnosti da li je svjedok stvarno primio ili nije primio propisana upozorenja, odnosno izričito se odrekao prava.

Naime, ako je osoba svjedočila, a nije prethodno bila upozorena na pravo da ne mora svjedočiti ili se nije izričito odrekla tog prava, takav iskaz se ne može koristiti kao dokaz, jer se time štiti navedeno pravo svjedoka i sprečavaju eventualne zlouporabe. No, ako je osoba dobila upozorenje i izričito se odrekla tog prava i svjedočila, ali upozorenje i odricanje nije ubilježeno u zapisnik to ne znači da zapisnik uvijek treba izdvojiti kao nezakonit već je potrebno utvrđenje o zakonitosti ispitivanja takvog svjedoka.

Posebno se ukazuje da se brisanjem točke 6. u stavku 1. članka 300. ZKP/08, koji je sadržavao najstrožu procesnu sankciju koja je pogađala prvenstveno žrtve i to ranjive žrtve kaznenih djela protiv spolne slobode i trgovanja ljudima, odnosno žrtve u odnosu na koje su utvrđene posebne potrebe zaštite, u odnosu na navedene kategorije žrtava, nastoji smanjiti broj ispitivanja s ciljem izbjegavanja sekundarne i ponovljene viktimizacije. Kako se radi o osobama čiju ponovnu viktimizaciju treba izbjeći na predloženi način, odnosno odstupanjem od formalne nezakonitosti onemogućava se da se zbog propusta tijela koje vodi ispitivanje kazni sama žrtva.

Uz članak 20.

U članku 301. stavku 6. ZKP/08, kao posljedica izmjene članka 273. ZKP/08, a prema kojoj se izjava okrivljenika, vrijeme zastajanja s ispitivanjem okrivljenika i savjetovanje okrivljenika s braniteljem bilježe u zapisniku, izdvaja u novi stavak 7., bilo je potrebno intervenirati u članak 301. stavak 6. ZKP/08 kako bi se na odgovarajući način omogućila i primjena izmijenjene odredbe članka 273. stavka 7.

Uz članak 21.

Vidi obrazloženje uz članak 20. Nacrta konačnog prijedloga zakona.

Uz članak 22.

Ovim člankom dopunjava se stavak 1. članka 311. ZKP/08, kojim se propisuju kategorije osoba koje se ne mogu uzeti za vještaka. Tako se katalog proširuje onim osobama koje su zajedno s tužiteljem, okrivljenikom, žrtvom ili oštećenikom zaposleni u istom državnom tijelu ili kod istog poslodavca, a što je posljedično rezultiralo brisanjem stavka 2. ovoga članka.

Nastavno, ova kategorija osoba dopunjena je i liječnikom koji je liječio umrloga. I dalje se zadržava odredba prema kojoj se za vještaka, u pravilu neće uzeti osoba, koja je ispitana kao svjedok.

Uz članak 23.

S obzirom na to da se predloženom izmjenom članka 311. stavka 1. ZKP/08 predlaže dopuna kategorija osoba koje se ne mogu uzeti za vještaka i liječnikom koji je liječio umrloga, posljedično se predlaže brisanje navedene kategorije osoba u članku 320. stavak 2. ZKP/08.

Uz članak 24.

Ovim člankom predlaže se izmjena članka 335. stavka 7. ZKP/08, kojom izmjenom se nalog suca istrage, propisuje kao formalna pretpostavka za uklanjanje opreme koja je služila za tehničko snimanje prostorija prilikom provođenja posebne dokazne radnje ulaska u prostorije radi provođenja nadzora i tehničkog snimanja prostorija iz članka 332. stavak 1. točka 3. ZKP/08. Ova izmjena predlaže se obzirom na poteškoće na koja je ukazala praksa primjene ZKP/08 u situacijama, kada se ova dokazna radnja provodila do isteka njenog roka, a nakon koje je trebalo ukloniti opremu koja je bila instalirana.

Uz članak 25.

Nacrtom konačnog prijedloga zakona u odnosu na novi članak 335.a ZKP-a, odnosno brisanjem stavka 7. iz članka 335. ZKP/08 i u odnosu na posebne dokazne radnje dolazi do udaljenja od koncepta stroge formalne nezakonitosti ex lege, odnosno izdvajanja nezakonitih dokaza i zbog povrede manjih procesnih formalnosti, iako ta povreda nije ni na koji način utjecala na učinkovito ostvarivanje prava obrane i pravičnost postupanja. Posljedično se predlaže dopuna ZKP/08 novim člankom 335.a, u kojem se propisuju materijalne (stavak 1.) i formalne pretpostavke (stavak 2.) koje dovode do ex lege nezakonitosti dokaza pribavljenim posebnim dokaznim radnjama iz članka 332. ZKP/08.

Uz članak 26.

U odnosu na članak 339. ZKP/08 prihvaćanjem koncepta materijalne nezakonitosti, predložena je izmjena stavka 8. na način da se kao razlog za nezakonitost dokaza pribavljenih zadržavanjem poštanskih pošiljaka propiše nepostojanje pretpostavki iz stavaka 1. do 3., odnosno postupanje protivno odredbama stavaka 5. i 7. navedenoga članka. Navedeni stavci obuhvaćaju postojanje okolnosti zbog kojih se s osnovom može očekivati da će te pošiljke poslužiti kao dokaz u postupku i formalnu pretpostavku da nalog izdaje sudac istrage (stavak 1.), katalog kaznenih djela za koja ova radnja može biti naložena (stavak 2.), trajanje privremenog oduzimanja (stavak 3.), pretpostavke zakonitosti otvaranja poštanske pošiljke (stavak 5.) te odredbu prema kojoj se zadržavanje pošiljaka ne primjenjuje na pisma, brzojave i druge pošiljke između okrivljenika i njegova branitelja (stavak 7.). S obzirom na to da je u odnosu na važeću odredbu kao razlog za nezakonitost dokaza isključeno postupanje protivno stavku 4., slučajevi zadržavanja pošiljki temeljem naloga državnog odvjetnika dulje od tri dana više ne bi bili ex lege nezakonit dokaz, no poštanske i druge prometne organizacije obvezne su obustaviti zadržavanje ako u roku od tri dana nakon primitka naloga državnog odvjetnika ne prime rješenje suca istrage.

Uz članak 27.

Napuštanje koncepta formalne nezakovitosti te prihvaćanje materijalne nezakovitosti rezultiralo je prijedlogom izmjene stavka 9. članka 339.a ZKP/08 na način da propust državnog odvjetnika da odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od izdavanja ne dostavi nalog i dopis u kojem će obrazložiti razloge za njegovo izdavanje sucu istrage, ne predstavlja razlog za nezakovitost dokaza ex lege.

Uz članak 28.

S obzirom na izmijenjeni koncept optužnog vijeća, predlaže se u članku 345. dodati stavak 5. kojim se propisuje da se oštećenik i njegov opunomoćenik, ako ga ima, obavještavaju o propisno sastavljenoj optužnici i pravima koja im pripadaju u stadiju optužnog vijeća.

Uz članak 29.

S obzirom na izmijenjeni koncept postupka pred optužnim vijećem, po kojem se sjednica optužnog vijeća u postupcima za sva kaznena djela provodi bez sudjelovanja stranaka, osim u slučaju prethodnog suđenja o zakonitosti dokaza i donošenja presude na temelju sporazuma stranaka, predložene izmjene članka 346. stavka 1. ZKP/08 bile su nužne kako bi omogućile dostatno vrijeme okrivljeniku i branitelju za izradu kvalitetnog odgovora na optužnicu. Naime, budući da stranke, prije svega okrivljenik i branitelj nemaju pravo sudjelovati na sjednici optužnoga vijeća, povećava se značenje odgovora na optužnicu, kao temeljnoga alata obrane za upozoravanje na nedostatke u postupku koji je prethodio podizanju optužnice. Zbog toga se predlaže produljiti rok za davanje odgovora na optužnicu (osim u odnosu na kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina) i to na način da je rok za odgovor na optužnicu za kaznena djela iz stavka 1. ovoga članka, propisan u trajanju od petnaest dana od primitka optužnice, dok se u složenim predmetima predviđa mogućnost produljenja navedenog roka najdulje za petnaest dana, o čemu odlučuje predsjednik optužnog vijeća na prijedlog okrivljenika i branitelja. I dalje se zadržava mogućnost da branitelj podnese odgovor na optužnicu, bez posebne okrivljenikove ovlasti, ali ne i protiv njegove volje, kao i pravo okrivljenika na odricanje od prava na podnošenje odgovora na optužnicu, a kako je navedeno u stavicima 3. i 4. ovoga članka.

U stavku 5., s obzirom na izmijenjeni koncept optužnog vijeća, predlaže se da oštećenik ili njegov opunomoćenik, ako ga ima, u stadiju optužnog vijeća ima pravo pisano obrazložiti imovinskopравни zahtjev, upozoriti na dokaze o krivnji okrivljenika, te predložiti privremene mjere osiguranja imovinskopravnog zahtjeva, kao i rokovi za ostvarivanje tog prava.

Uz članak 30.

Ovim člankom dodaje se novi članak 346.a, kao posljedica izmijenjenog koncepta postupka pred optužnim vijećem, po kojem se sjednica optužnog vijeća u postupcima za sva kaznena djela provodi bez sudjelovanja stranaka. Ovim člankom obrani se daje mogućnost da, ako se koristi odgovorom na optužnicu, u njemu iznese sve svoje primjedbe u odnosu na manjkavosti prethodnog kaznenog postupka koji je prethodio podizanju optužnice, a osobito u odnosu na nezakovitost dokaza na kojima se optužnica temelji.

Uz članak 31.

Ovim se člankom predlaže da se postupak pred optužnim vijećem za sva kaznena djela provodi bez sudjelovanja stranaka. Naime, za razliku od važećeg normativnog rješenja prema

kojem se postupak pred optužnim vijećem održavao uz prisutnost stranaka, uz iznimku predviđenu člankom 348. stavkom 4. ZKP/08, predloženo rješenje, prema kojem se optužno vijeće održava bez prisutnosti stranaka, postaje osnovno pravilo, koje predviđa dvije iznimke (stavak 2. članka 348.). Prva je donošenje presude na temelju sporazuma stranaka. Ako vijeće prije početka sjednice optužnoga vijeća zaprimi izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, na sjednicu optužnoga vijeća poziva državnog odvjetnika, okrivljenika u odnosu na kojeg je zaprimljena izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka i branitelja, a drugi okrivljenici se o održavanju sjednice obavještavaju. Okrivljenik će se u pozivu poučiti da će se sjednica optužnog vijeća održati iako se branitelj nije odazvao, osim u slučaju obvezne obrane. Druga je iznimka prethodno suđenje o zakonitosti dokaza. Ako vijeće odluči da je potrebno provesti prethodno suđenje o zakonitosti dokaza, na sjednicu optužnoga vijeća pozvat će državnog odvjetnika, oštećenika, okrivljenika i branitelja. Pozvane osobe će, u slučaju prethodnog suđenja o zakonitosti dokaza, predsjednik vijeća upozoriti da će se sjednica održati i u njihovoj odsutnosti. Budući da se na sjednici optužnoga vijeća u tom slučaju izvode dokazi, najčešće ispituju svjedoci, nužno je da se strankama barem da mogućnost sudjelovanja u toj procesnoj radnji. Predloženom izmjenom stavka 4. članka 348. ZKP/08 propisuje se postupanje suda na sjednici vijeća po optužnici za više okrivljenika od kojih je za neke zaprimljena izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka u kojem slučaju vijeće ispituje optužnicu bez sudjelovanja stranaka u odnosu na okrivljenike za koje izjavu nije zaprimio, a u odnosu na okrivljenike za koju je zaprimio izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka postupa u smislu članka 361. do 363. ZKP/08. Ovako predložena odredba, ukida mogućnost sukcesivnog sporazumijevanja.

I dalje se u stavku 5. ovoga članka zadržava mogućnost prisutnosti stranaka na sjednici optužnog vijeća (kada se optužno vijeće provodi uz sudjelovanje stranka), uz pomoć zatvorenog tehničkog uređaja za vezu na daljinu kod prethodnog suđenja o zakonitosti dokaza, ali ne i prilikom donošenja presude na temelju sporazuma stranaka.

Uz članak 32.

Ovim se člankom predlaže izmijeniti stavak 1. članka 349. ZKP/08 na način koji uzima u obzir promjenu koncepta optužnog vijeća i to na način da se izrijekom propisuje da predsjednik provjerava prisutnost stranaka kada se sjednica optužnog vijeća provodi uz njihovo sudjelovanje. Dosadašnji stavci 2.- 4. ovoga članka ostaju neizmijenjeni.

Uz članak 33.

Ovim člankom mijenja se članak 350. ZKP/08 na način koji prati promjenu koncepta optužnog vijeća propisujući način postupanja suda u situacijama kada se sjednica optužnog vijeća provodi uz sudjelovanje stranaka.

Uz članak 34.

Ovim se člankom predlaže izmjena stavka 1., kao posljedica izmijenjenog koncepta optužnog vijeća. Naime, s obzirom na to da je osnovno pravilo održavanje optužnog vijeća bez prisutnosti stranaka, što rezultira potrebom da se u pisanom odgovoru na optužnicu upozori na dokaze koji idu u korist okrivljenika, na propuste u istrazi i tijekom istraživanja te na eventualnu nezakonitost dokaza na kojima se temelji optužnica, predlaže se izmijeniti stavak 1. ovoga članka, na način da se izrijekom propiše pozivanje na članak 346.a, kada je riječ o stavljanju prijedloga za izdvajanje nezakonitih dokaza.

Nadalje, stavak 3. ovoga članka mijenja se i to na način da protiv rješenja kojim se odlučuje o izdvajanju dokaza nije dopuštena posebna žalba, osim ako sud ne odluči drugačije. Odnosno, u pravilu, posebna žalba nije dopuštena, no primjerice, ako se ne radi o očiglednoj nezakonitosti ili o navedenom pitanju ne postoji ustaljena sudska praksa, a sud smatra da je odluka o zakonitosti dokaza od ključne važnosti za daljnji postupak, dopustit će posebnu žalbu. S obzirom na to da je praksa primjene ZKP/08 ukazala da je dopuštenost posebne žalbe o kojoj odlučuje viši sud za sva rješenja suda o zakonitosti dokaza, pa i onih kod kojih odluka nije dvojbeni, dovela do odugovlačenja kaznenih postupaka, ovim predloženim zakonskim rješenjem utjecalo bi se na ubrzanje postupka u stadiju potvrđivanja optužnice, što je od značajnog utjecaja na trajanje postupka u cjelini. Opisana je izmjena bez utjecaja na prava obrane na dopuštenost ulaganja pravnog lijeka jer i u onom slučaju kada sud odluči nastaviti s postupkom, stranke i dalje zadržavaju pravo žalbe u kasnijoj fazi kaznenog postupka.

Uz članak 35.

Ovim člankom predlaže se brisanje članka 359. ZKP/08, s obzirom na izmijenjeni koncept optužnog vijeća, na kojem više nema očitovanja o krivnji.

Uz članak 36.

Slijedom izmjena članka 348. ZKP/08 prema kojem se sjednica optužnog vijeća u prisutnosti stranaka može održati, ako se prije održavanja sjednice optužnog vijeća zaprimi izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, mijenja se i članak 360. stavak 3. ZKP/08, koji je predviđao mogućnost potpisivanja izjave tijekom sjednice optužnog vijeća, kao i mogućnost predaje izjave vijeću nakon otvaranja sjednice optužnog vijeća.

Uz članak 37.

Po predloženoj izmjeni članka 416. ZKP/08, na početku rasprave, predsjednik vijeća pozvat će optuženika, koji poriče optužbu, da on ili njegov branitelj točno odrede koji dio optužnice poriču i iz kojih razloga. Ova obveza okrivljenika i njegova branitelja omogućuje sudu da dokazni postupak koncentrira i usmjerava samo na činjenice koje su osporene što posljedično dovodi do ubrzanja postupka.

Naime, prema važećem ZKP/08 obveza okrivljenika koji poriče optužbu da on ili njegov branitelj točno odrede koji dio optužnice poriču i iz kojih razloga (članak 376. stavak 2. ZKP/08), a koja je propisana za pripremno ročište, ovim Nacrtom konačnog prijedloga zakona prenosi se i na raspravu omogućavajući koncentraciju dokaznog postupka.

Uz članak 38.

Ovim člankom predlaže se dopuniti stavak 1. članka 468. ZKP/08 na način da se u bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz tog stavka u novu točku 12. dodaje teška povreda prava na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, koja je po ZKP/08 sadržana u stavku 2. članka 468., s obzirom na to da navedena povreda smisleno pripada u stavak 1.

Opisana dopuna, rezultirala je i predloženom izmjenom stavka 2. članka 468. ZKP/08 te bitna povreda odredaba kaznenog postupka postoji ako se presuda temelji na nezakonitom dokazu (članak 10.), a neće se smatrati da se presuda temelji na nezakonitom dokazu ako bi i bez tog dokaza bila donesena ista presuda.

Uz članak 39.

Ovim člankom, radi nomotehničkih usklađenja s predloženom izmijenjenom odredbom članka 468. stavka 1., kojom se dodaje točka 12., predlaže se izmijeniti odredba članka 476. stavak 1. točke 1. ZKP/08 na način da drugostupanjski sud mora po službenoj dužnosti uvijek ispitati i bitnu povredu iz predložene točke 12., a koja bitna povreda u vidu teške povrede prava na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda je i po ZKP/08 ispitivana po službenoj dužnosti.

Uz članak 40.

Ovim člankom uspostavlja se mehanizam ujednačavanja sudske prakse i sprječavanja različitih odluka o istom pitanju u kaznenim predmetima u kojima je podignut zahtjev za zaštitu zakonitosti. Mehanizam ujednačavanja sudske prakse uspostavlja se kao posljedica presude Suda Europske unije prema kojoj je dosadašnji način ujednačavanja sudske prakse u Republici Hrvatskoj u višim sudovima protivan postupovnim standardima prava Unije, jer ne udovoljava zahtjevima interne sudačke neovisnosti, pravu koje jamči isključenosti svakog od neopravdanog zadiranja u postupak odlučivanja od strane onih sudaca koji nisu članovi sudskog vijeća i pravu na kontradiktoran postupak.

Slijedom otklanjanja rečenih nedostataka, u kaznenim predmetima predlaže se dopuna članka 510. ZKP/08 novim stavkom 6., kojim se propisuje nadležnost proširenog vijeća. Tako je prošireno vijeće nadležno kada vijeće ocijeni da bi svojom odlukom odstupilo od ustaljene prakse ili odluke proširenog vijeća Vrhovnog suda Republike Hrvatske ili da praksa Vrhovnog suda Republike Hrvatske u vezi s pravnim pitanjem o kojem odlučuje nije jedinstvena, ili da iz drugih važnih razloga treba omogućiti da se o zahtjevu za zaštitu zakonitosti odluči u širem sastavu. U stavku 7. ovoga članka predlaže se normom zakonskog ranga propisati sastav proširenog vijeća, čime se udovoljava pravu na zakonom ustanovljen i neovisan sud, dok se u stavku 8., propisuje pravo stranke na obaviještenost o prepuštanju odluke proširenom vijeću i sastavu toga vijeća najkasnije 15 dana prije održavanja sjednice proširenog vijeća, čime se udovoljava pravu na kontradiktoran postupak i saslušanje o svim bitnim činjeničnim i pravnim elementima.

Uz članak 41.

Vidi obrazloženje uz članak 39. Nacrta konačnog prijedloga zakona.

Uz članak 42.

Vidi obrazloženje uz članak 40. Nacrta konačnog prijedloga zakona.

Uz članak 43.

Kao posljedica izmjene koncepta optužnog vijeća, koje se iznimno održava uz sudjelovanje stranaka u slučajevima zaprimanja izjave za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka i prethodnog suđenja o zakonitosti dokaza, predlaže se intervenirati i u odredbu članka 558. stavka 3. ZKP/08, koja je kao pravilo propisala obvezu pozivanja treće osobe na koju je imovinska korist prenesena na sjednicu optužnog vijeća. Stoga se predlaže da se ova osoba pozove na sjednicu optužnog vijeća, samo ako se sjednica provodi uz sudjelovanje stranaka.

Uz članak 44.

Ovim člankom propisuje se rok u kojem je ministar nadležan za unutarnje poslove obvezan donijeti pravilnik o načinu oduzimanja i čuvanja virtualne imovine.

Uz članak 45.

Ovim člankom propisano je stupanje ovoga Zakona na snagu.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga zakona sredstva su osigurana u okviru redovnog poslovanja Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije te nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

U odnosu na tekst Prijedloga zakona koji je u prvom čitanju prihvaćen u Hrvatskome saboru, u Konačnom prijedlogu zakona nastale su određene razlike kao rezultat uvažavanja prijedloga i primjedbi iznijetih između prvog i drugog čitanja.

U člancima 4. i 13. Konačnog prijedloga zakona izvršena je nomotehnička dorada izričaja, sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora.

U članku 5. Konačnog prijedloga zakona predlaže se brisanje dijela odredbe članka 208.a stavka 8. ZKP/08 prema kojoj se dokazi za koje se saznalo iz iskaza osumnjičenika ne mogu upotrijebiti kao dokaz u postupku, radi usklađenja s novim zakonodavnim rješenjem iz članka 1. Konačnog prijedloga zakona kojim se mijenja članak 10. stavak 2. točka 4. ZKP/08.

U članku 19. Konačnog prijedloga zakona zadržan je stavak 2. članka 300. ZKP/08 kojim se propisuje povreda kojih odredbi ZKP/08 dovodi do toga da se iskaz ugroženog svjedoka ne može upotrijebiti kao dokaz u postupku.

U članku 28. Konačnog prijedloga zakona, u članku 345. ZKP/08 dodaje se stavak 5., kojim se, s obzirom na izmijenjeni koncept optužnog vijeća, propisuje da se oštećenik i njegov opunomoćenik, ako ga ima, obavještavaju o propisno sastavljenoj optužnici i pravima koja im pripadaju u stadiju optužnog vijeća.

U članku 29. Konačnog prijedloga zakona, u članku 346. ZKP/08 dodaje se stavak 5., kojim se, s obzirom na izmijenjeni koncept optužnog vijeća, predlaže da oštećenik ili njegov opunomoćenik, ako ga ima, u stadiju optužnog vijeća imaju pravo pisano obrazložiti imovinskopravni zahtjev, upozoriti na dokaze o krivnji okrivljenika, te predložiti privremene mjere osiguranja imovinskopravnog zahtjeva, kao i rokovi za ostvarivanje toga prava.

U članku 31. Konačnog prijedloga zakona jasno je propisana obveza prisutnosti stranaka, branitelja i oštećenika na stranačkoj sjednici optužnog vijeća, kada se provodi prethodno suđenje o zakonitosti dokaza, uz pobliže određenje da će se sjednica održati i u njihovoj odsutnosti. Isto tako, propisuje se koje se osobe pozivaju na sjednicu optužnog vijeća kada je zaprimljena izjava za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, uz navođenje da će se okrivljenik u pozivu poučiti da će se sjednica optužnog vijeća održati iako se branitelj nije odazvao, osim u slučaju obvezne obrane.

U članku 33. Konačnog prijedloga zakona, izvršena je nomotehnička izmjena, sukladno primjedbi Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora. Također, izričito se propisuje obveza predsjednika vijeća prilikom otvaranja sjednice optužnog vijeća kada na sjednici optužnog vijeća sudjeluju stranke.

U članku 34. Konačnog prijedloga zakona, učinjena je izmjena u članku 351. stavku 2. ZKP/08 kao posljedica promjene koncepta posebne žalbe protiv rješenja kojim se odlučuje o izdvajanju dokaza. Prema predloženim izmjenama posebna žalba načelno nije dopuštena, osim kada sud odluči drugačije (obrazloženje uz članak 33. Konačnog prijedloga zakona). Navedeno ima za posljedicu da će sud odlučiti o prijedlogu za izdvajanjem nezakonitih dokaza te potvrditi optužnicu i nastaviti s postupkom u svim slučajevima osim kada dopusti posebnu žalbu.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

U odnosu na izneseno mišljenje saborskoga zastupnika Tončija Restovića (Klub zastupnika Socijaldemokratske partije Hrvatske), u okviru rasprave održane na 7. sjednici Hrvatskoga sabora, 24. rujna 2025., vezano za načelo kontradiktornosti u fazi optužnog vijeća, ukazujemo kako se, uz izmjenu koncepta postupka pred optužnim vijećem, na način da se sjednica optužnog vijeća u postupcima za sva kaznena djela provodi bez sudjelovanja stranaka, osim u slučaju prethodnog suđenja o zakonitosti dokaza i donošenja presude na temelju sporazuma stranaka, predloženim izmjenama i dopunama odredbi ujedno povećava značenje odgovora na optužnicu te se predlaže produljiti rok za davanje odgovora na optužnicu (osim u odnosu na kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina). Predloženim izmjenama rok za odgovor na optužnicu propisan je u trajanju od petnaest dana od primitka optužnice, dok se u složenim predmetima predviđa mogućnost produljenja navedenog roka najdulje za petnaest dana, o čemu odlučuje predsjednik optužnog vijeća na prijedlog okrivljenika i branitelja. Predloženim rješenjima, dakle, ne dira se u načelo kontradiktornosti u fazi optužnog vijeća.

U odnosu na izneseno mišljenje saborskoga zastupnika Tončija Restovića (Klub zastupnika Socijaldemokratske partije Hrvatske), vezano za potrebu donošenja izmjena koje će omogućiti koncentraciju postupka, ukazujemo kako je u Izvješću Odbora stručnjaka Vijeća Europe za sprječavanje pranja novca (MONEYVAL), Izvješću druge faze evaluacije Republike Hrvatske, kojeg je Radna skupina za suzbijanje podmićivanja u međunarodnim poslovnim transakcijama donijela u prosincu 2024., u okviru postupka pristupanja Republike

Hrvatske Organizaciji za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: OECD) te u Analizi razloga koji uzrokuju neopravdana odugovlačenja u sudskim postupcima u složenim kaznenim predmetima iz ožujka 2023., koja je izrađena sukladno preporuci MONEYVAL-a, stadij optužnog vijeća je detektiran kao stadij postupka u kojem dolazi do odugovlačenja postupka, stoga je cilj predloženih izmjena i dopuna Zakona o kaznenom, postupku, primarno, ubrzanje kaznenog postupka kroz stadij optužnog vijeća. Nastavno, istraživanje u navedenoj Analizi bilo je usredotočeno na kaznene postupke za kaznena djela kod kojih postoji visok rizik od pranja novca te za odabrana kaznena djela srednjeg rizika, od kojih se neka kaznena djela odnose na kaznena djela iz nadležnosti Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (u daljnjem tekstu: USKOK), stoga je, u svrhu ubrzanja sudskih postupka u predmetima iz nadležnosti USKOK-a, izmjenama i dopunama Zakona o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta predložena posebna dužnost predsjednika vijeća da omogućiti koncentrirano vođenje rasprave.

U odnosu na izneseno mišljenje saborske zastupnice Sandre Benčić (Klub zastupnika Možemo!), vezano za potrebu jasnijeg propisivanja kriterija procjene prilikom vaganja interesa kod ocjene (ne)zakonitosti dokaza od strane suda (izmjena članka 10. stavka 2. ZKP/08), ukazujemo kako su prijedlogom izmjena i dopuna članka 10. stavka 2. ZKP/08 predloženi zakonski kriteriji koje je sud dužan uzeti u obzir prilikom vaganja interesa. Navedenom izmjenom propisuje se da će sud utvrđivati (ne)zakonitost dokaza posebnom ocjenom razmjera između javnog probitka kaznenog progona i zaštite prava pojedinca, težine kaznenog djela, težine povrede temeljnog ljudskog prava i mogućnosti njezinog otklanjanja, prirode mjere kojom je to pravo povrijeđeno, privole osobe čije je pravo povrijeđeno te drugih okolnosti.

U odnosu na izneseno mišljenje saborskog zastupnika Mate Vukušića (Klub zastupnika Socijaldemokratske partije Hrvatske), vezano za pojednostavljenje postupanja u stadiju optužnog vijeća, odnosno usklađenost ograničenja prava na žalbu s člankom 29. Ustava Republike Hrvatske, ukazujemo kako se predloženom izmjenom prema kojoj protiv rješenja kojim se odlučuje o izdvajanju dokaza nije dopuštena posebna žalba, osim ako sud ne odluči drugačije, ne utječe na pravo obrane na dopuštenost ulaganja pravnog lijeka jer i u onom slučaju kada sud odluči nastaviti s postupkom, stranke i dalje zadržavaju pravo žalbe u kasnijem stadiju kaznenog postupka (stadij rasprave i žalbe). Također, navedena odredba se na jednak način odnosi na obje stranke u kaznenom postupku (ovlaštenog tužitelja i okrivljenika).

**TEKST ODREDBI VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU,
ODNOSNO DOPUNJUJU**

Članak 10.

(1) Sudske se odluke ne mogu temeljiti na dokazima pribavljenim na nezakonit način (nezakoniti dokazi).

(2) Nezakoniti su dokazi:

- 1) koji su pribavljeni kršenjem Ustavom, zakonom ili međunarodnim pravom propisane zabrane mučenja, nečovječnog ili ponižavajućeg postupanja,
- 2) koji su pribavljeni povredom Ustavom, zakonom ili međunarodnim pravom zajamčenih prava obrane, prava na ugled i čast, te prava na nepovredivost osobnog i obiteljskog života, osim u slučaju iz stavka 3. ovog članka,
- 3) koji su pribavljeni povredom odredaba kaznenog postupka i koji su izričito predviđeni ovim Zakonom,
- 4) za koje se saznalo iz nezakonitih dokaza.

(3) Ne smatraju se nezakonitima dokazi pribavljeni povredom prava i sloboda iz stavka 2. točke 2. ovog članka u postupku za teške oblike kaznenih djela iz nadležnosti županijskog suda, kod kojih interes kaznenog progona i kažnjavanja počinitelja preteže nad povredom prava.

(4) Sudska odluka ne može se temeljiti isključivo na dokazu iz stavka 3. ovog članka.

Članak 19.b

(1) Općinski sudovi sude u vijećima sastavljenim od jednog suca i dva suca porotnika, osim ako drukčije nije propisano zakonom.

(2) Za kaznena djela za koja je propisana kao glavna kazna novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina sudi sudac općinskog suda kao sudac pojedinac.

(3) Za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora do deset godina stranke se mogu do početka rasprave suglasiti da raspravu provede predsjednik vijeća kao sudac pojedinac, osim za sljedeća kaznena djela:

- a) čedomorstvo (članak 93.), usmrćenje na zahtjev (članak 94.), prouzročenje smrti iz nehaja (članak 95.), sudjelovanje u samoubojstvu (članak 96. stavak 2.), spolni odnošaj s nemoćnom osobom (članak 189. stavak 1.), prisila na spolni odnošaj (članak 190.), spolni odnošaj zlouporabom položaja (članak 191. stavak 2.), iskorištavanje djece ili maloljetnih osoba za pornografiju (članak 196. stavak 1.), teška kaznena djela protiv zdravlja ljudi (članak 249. stavak 4.) i izazivanje prometne nesreće (članak 272. stavak 4.) iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11. i 77/11.),
- b) usmrćenje (članak 112. stavak 2. i 3.), prouzročenje smrti iz nehaja (članak 113.), sudjelovanje u samoubojstvu (članak 114. stavak 2.), teška kaznena djela protiv zdravlja ljudi (članak 192. stavak 6.), izazivanje prometne nesreće u cestovnom prometu (članak 227.

stavak 6.), teška kaznena djela protiv okoliša (članak 214. stavak 4.), teška kaznena djela protiv opće sigurnosti (članak 222. stavak 4.) iz Kaznenog zakona.

(4) U predmetima iz nadležnosti vijeća općinskog suda stranke se mogu do početka rasprave suglasiti da raspravu provede predsjednik vijeća kao sudac pojedinac, osim za kaznena djela za koja je propisana kazna zatvora teža od deset godina ili ako sastav vijeća nije propisan posebnim zakonom. Sudac pojedinac ima ovlasti vijeća. Stranke tu suglasnost ne mogu opozvati.

(5) Općinski sudovi donose odluke izvan rasprave u vijećima sastavljenim od tri suca.

(6) Predsjednik općinskog suda i predsjednik vijeća općinskog suda odlučuju u slučajevima predviđenim u ovom Zakonu.

Članak 98.

(1) U slučaju kad postoje okolnosti iz članka 123. ovog Zakona zbog kojih je moguće odrediti istražni zatvor ili je taj zatvor već određen, sud i državni odvjetnik će, uzimajući u obzir rezultate pojedinačne procjene potreba žrtve i žrtvi bliskih osoba i potrebe zaštite žrtve, ako se ista svrha može ostvariti mjerom opreza, obrazloženim rješenjem odrediti primjenu jedne ili više takvih mjera. Pritom će se okrivljenik upozoriti da će se u slučaju nepridržavanja izrečene mjere, ona zamijeniti istražnim zatvorom.

(2) Mjere opreza jesu:

- 1) zabrana napuštanja boravišta,
- 2) zabrana posjećivanja određenog mjesta ili područja,
- 3) obveza redovitog javljanja određenoj osobi ili državnom tijelu,
- 4) zabrana približavanja određenoj osobi,
- 5) zabrana uspostavljanja ili održavanja veze s određenom osobom,
- 6) zabrana obavljanja određene poslovne aktivnosti,
- 7) privremeno oduzimanje putne i druge isprave za prijelaz državne granice,
- 8) privremeno oduzimanje dozvole za upravljanje motornim vozilom,
- 9) zabrana uhođenja ili uznemiravanja žrtve ili druge osobe,
- 10) udaljenje iz doma,
- 11) zabrana pristupa internetu.

(3) Prije donošenja rješenja kojim se određuje, produljuje ili ukida mjera opreza sud i državni odvjetnik će, ako se radi o kaznenom djelu nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama, saslušati žrtvu na okolnost postojanja opasnosti za njezinu osobnu sigurnost ili sigurnost članova njezine obitelji i bliskih osoba te uzeti u obzir očitovanje o prijedlogu za primjenu mjere opreza i rezultate pojedinačne procjene potreba žrtve. Žrtva se može saslušati i primjenom informacijsko-komunikacijskih tehnologija ili na drugi odgovarajući način.

(4) Mjerama opreza ne može se ograničiti pravo okrivljenika na vlastiti dom te pravo na nesmetane veze s ukućanima, bračnim ili izvanbračnim drugom, roditeljima, djecom, posvojenikom ili posvojiteljem, osim ako se postupak vodi zbog kaznenog djela počinjenog na štetu neke od tih osoba. Zabrana obavljanja poslovne aktivnosti može obuhvatiti i zakonitu

profesionalnu djelatnost ako se postupak vodi zbog kaznenog djela počinjenog u okviru te djelatnosti.

(5) Mjerama opreza ne može se ograničiti pravo okrivljenika na nesmetano komuniciranje s braniteljem.

(6) Mjere opreza mogu biti naložene prije i tijekom kaznenog postupka. Prije podizanja optužnice mjere opreza određuje, produljuje i ukida rješenjem državni odvjetnik, a sudac istrage kad odlučuje o istražnom zatvoru. Državni odvjetnik ili sudac istrage koji je mjeru odredio nadležan je za njezino produljenje ili ukidanje. Nakon podizanja optužnice pa do pravomoćnosti odnosno izvršnosti presude ili do upućivanja na izdržavanje kazne zatvora te mjere određuje, produljuje i ukida sud. O zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom, u slučaju nepridržavanja izrečene mjere, do podizanja optužnice odlučuje sudac istrage, a nakon podizanja optužnice odlučuje sud. Ako sud odluku neće moći donijeti u roku propisanom člankom 101. stavkom 2. ovoga Zakona, odluku o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom donosi sudac istrage.

(7) Mjere opreza mogu trajati dok za to postoji potreba, a najdulje do izvršnosti presude ili do upućivanja na izdržavanje kazne zatvora, ako je takva kazna izrečena, kada se radi o mjerama opreza koje su određene zbog postojanja okolnosti iz članka 123. stavka 1. točaka 1., 3. i 4. ovoga Zakona odnosno najdulje do pravomoćnosti presude kada se radi o mjerama opreza koje su određene zbog postojanja okolnosti iz članka 123. stavka 1. točaka 2. i 5. ovoga Zakona. Svaka dva mjeseca, računajući od dana pravomoćnosti prethodnog rješenja o mjeri opreza, tijelo koje je odredilo mjeru opreza prije podizanja optužnice odnosno sud ispitat će po službenoj dužnosti postoji li još potreba za mjerom opreza te je rješenjem produljiti ili ukinuti ako više nije potrebna. Ako je mjera opreza određena kao uvjet jamstva, kontrola produljenja mjere neće se provoditi.

(8) Protiv rješenja kojim se određuje, produljuje ili ukida mjera opreza stranke i žrtva kaznenog djela nasilja nad ženama, nasilja u obitelji i nasilja prema bliskim osobama mogu izjaviti žalbu, koja ne zadržava izvršenje mjere. O žalbi do podizanja optužnice odlučuje sudac istrage odnosno izvanraspravno vijeće.

Članak 101.

(1) Tijelo koje je naložilo mjeru opreza može naložiti provjeru njezinog izvršavanja i zatražiti izvješće od policije ili drugog tijela koje ju izvršava. Tijelo koje izvršava mjeru opreza odmah će provesti naložene provjere i odmah o tome obavijestiti nadležno tijelo.

(2) O postupanju okrivljenika protivno zabrani ili neispunjavanju obveze naložene mjerom opreza, tijelo koje izvršava mjeru opreza odmah obavještava nadležno tijelo. Sud će odmah, a najkasnije u roku od 24 sata donijeti odluku o nepridržavanju mjere opreza te donijeti rješenje o zamjeni mjere opreza istražnim zatvorom i izdati nalog za predaju u istražni zatvor.

(3) Osobi različitoj od okrivljenika sudac istrage može posebnim rješenjem zabraniti aktivnosti kojima se narušavaju mjere opreza prema okrivljeniku. Ako ta osoba postupi protivno rješenju, kaznit će se novčanom kaznom do 6630,00 eura.

Članak 208.a

(1) Policija može pozvati osumnjičenika radi ispitivanja za kaznena djela za koja se kazneni postupak pokreće po službenoj dužnosti i po prijedlogu. Prisilno se može dovesti osumnjičenik koji se nije odazvao pozivu samo ako je u pozivu bio na to upozoren ili iz okolnosti očito proizlazi da odbija primitak poziva. Osumnjičenik koji se odazvao pozivu ili je prisilno doveden, a odbije iskazivati, ne može se ponovno pozivati niti prisilno dovoditi zbog istog razloga.

(2) Poziv osumnjičeniku mora sadržavati obavijest za što ga se sumnjiči i pouku:

- 1) o pravu na branitelja,
- 2) o pravu na tumačenje i prevođenje sukladno članku 8. ovoga Zakona,
- 3) o pravu da nije dužan iskazivati niti odgovarati na pitanja i pravu sam sebe ne izložiti kaznenom progonu te da se korištenje tih prava ne smije upotrijebiti protiv njega te se ne smije smatrati dokazom da je počinio kazneno djelo koje mu se stavlja na teret te
- 4) o pravu da u svakom trenutku može napustiti policijske prostorije, osim u slučaju iz članka 108. ovoga Zakona.

(3) Osumnjičenika koji se odazvao pozivu i osumnjičenika koji je prisilno doveden policija će prije početka ispitivanja upitati je li primio pisanu pouku o pravima iz stavka 2 ovog članka. Ako osumnjičenik nije primio pisanu pouku o pravima ona će mu se uručiti. Policija će pitati osumnjičenika je li pouku razumio. Ako osumnjičenik izjavi da nije razumio pouku, policija će ga o njegovim pravima poučiti na njemu razumljiv način. Primitak pouke i sve druge radnje u vezi s tim, zabilježiti će se u zapisniku.

(4) Ako osumnjičenik izjavi da ne želi uzeti branitelja, policija je dužna upoznati ga na jednostavan i razumljiv način sa značenjem prava na branitelja i posljedicama odricanja od tog prava. Ako osumnjičenik i nakon toga ne želi uzeti branitelja, može se nastaviti s njegovim ispitivanjem, osim kada osumnjičenik po zakonu mora imati branitelja.

(5) Osumnjičeniku koji izjavi da želi uzeti branitelja omogućit će se da uzme branitelja i u tu svrhu zastati s ispitivanjem do dolaska branitelja, a najkasnije tri sata od kad je osumnjičenik izjavio da želi uzeti branitelja. Ako osumnjičenik ne izabere branitelja ili branitelj kojeg želi ne može doći, omogućit će mu se da uzme branitelja s liste dežurnih odvjetnika Hrvatske odvjetničke komore.

(6) Ispitivanje osumnjičenika sukladno ovom članku snimit će se audio-video uređajem. Snimkom se mora zabilježiti pouka osumnjičeniku iz stavka 3. ovoga članka, izjave osumnjičenika iz stavaka 3., 4. i 5. ovoga članka i upozorenje da se ispitivanje snima i da snimljeni iskaz može pod uvjetima iz ovog stavka biti upotrijebljen kao dokaz u postupku. Uz snimku se sastavlja zapisnik sukladno članku 275. ovoga Zakona. Snimka i zapisnik ispitivanja osumnjičenika mogu se upotrijebiti kao dokaz u kaznenom postupku.

(7) Ako ovim člankom nije drugačije propisano, na ispitivanje osumnjičenika primjenjuju se odredbe o ispitivanju okrivljenika iz članaka 272. do 282. ovoga Zakona.

(8) Ako prilikom ispitivanja policija nije poučila osumnjičenika sukladno stavku 3. ovoga članka i nije postupila sukladno odredbama stavaka 4. do 6. ovoga članka, iskaz

osumnjičenika i dokazi za koje se iz tog iskaza saznalo ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u kaznenom postupku.

(9) Policija će ispitati osumnjičenika iz stavka 1. ovoga članka bez odgode. Policija je dužna odmah pustiti osumnjičenika iz stavka 1. ovoga članka koji odbije iskazivati.

Članak 213.a

(1) Ako državni odvjetnik okrivljeniku nije dostavio obavijest iz članka 213. stavka 2. ovog Zakona, a proveo je dokaznu radnju ispitivanja svjedoka, okrivljenik ima pravo zahtijevati od državnog odvjetnika ponovno provođenje tih dokaznih radnji. Ako se državni odvjetnik ne složi s prijedlogom okrivljenika postupit će prema članku 234. stavku 2. ovog Zakona.

(2) Ako sudac istrage utvrdi da je zahtjev okrivljenika osnovan naložit će državnom odvjetniku da ponovno provede ispitivanje svjedoka.

(3) Ponovno ispitivanje svjedoka provodi se uz prisutnost okrivljenika i branitelja ako ga ima. Osobe prisutne ispitivanju mogu staviti primjedbu u svezi sa zapisnikom, koje će se zabilježiti u nastavku završenog zapisnika.

(4) Zapisnik o ranijem ispitivanju svjedoka izdvojiti će se iz spisa i ne može se koristiti kao dokaz u postupku.

Članak 233.

(1) Okrivljenik mora biti ispitan prije okončanja istrage. Ispitivanje okrivljenika provodi se prema članku 272. do 282. ovog Zakona.

(2) Okrivljenika ispituje državni odvjetnik ili po njegovu nalogu istražitelj. Ispitivanje okrivljenika se provodi u prostorijama državnog odvjetnika ili istražitelja.

(3) Pri pozivanju okrivljenika postupiti će se prema članku 175. ovog Zakona, a ako okrivljenik nije primio pisanu pouku o pravima, tijelo koje provodi ispitivanje će prije početka ispitivanja postupiti prema članku 273. stavku 1. ovog Zakona.

Članak 242.

(1) Ako drukčije nije propisano ovim Zakonom, pretragu na zahtjev državnog odvjetnika, sudac istrage određuje pisanim obrazloženim nalogom. Nalog o pretrazi mora sadržavati:

- 1) oznaku predmeta pretrage (osobe, doma, drugih prostora ili pokretnih stvari),
- 2) svrhu pretrage,
- 3) tijelo koje će provesti pretragu.

(2) O zahtjevu za pretragu sudac istrage odlučuje odmah, a najkasnije u roku od četiri sata, od primitka zahtjeva. Ako ne prihvati zahtjev, sudac istrage donosi rješenje. Protiv rješenja suca

istrage državni odvjetnik ima pravo žalbe u roku od osam sati. Vijeće donosi odluku o žalbi u roku od dvanaest sati.

(3) Nalog suca istrage iz stavka 1. ovog članka, o pretrazi, izvršava se u roku od tri dana od dana izdavanja. Nakon proteka tog roka, pretraga se više ne može izvršiti na temelju tog naloga. Nalog se bez odgode vraća sucu istrage koji ga poništava bilješkom na nalogu.

(4) Pretragu provode državni odvjetnik, istražitelj ili policija.

(5) Kad istragu provodi sudac istrage, odredit će u nalogu o pretrazi istražitelja koji će provesti pretragu. Istražitelj je dužan provesti pretragu prema nalogu i odmah dostaviti sucu istrage zapisnik i predmete koje je privremeno oduzeo.

Članak 245.

(1) Iznimno, ako pretragu treba poduzeti odmah jer bi odgađanje ugrozilo postizanje ciljeva pretrage, državni odvjetnik može sam naložiti pretragu osobe i sredstva prijevoza pisanim obrazloženim nalogom ako se radi o sumnji da su počinjena sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona: protiv čovječnosti i ljudskog dostojanstva (Glava IX.) za koje je propisana kazna zatvora teža od pet godina, ubojstva (članak 110.), teškog ubojstva (članak 111.), otmice (članak 137. stavak 2. i 3.), protupravnog oduzimanja slobode (članak 136. stavak 3. i 4.), neovlaštene proizvodnje i prometa drogama (članak 190. stavak 2., 3., 4. i 5.), neovlaštene proizvodnje i prometa tvarima zabranjenim u sportu (članak 191.a stavak 2., 3. i 4.), pranja novca (članak 265.), krivotvorenja novca (članak 274.), primanja mita (članak 293.), davanja mita (članak 294.), primanja mita u gospodarskom poslovanju (članak 252.), davanja mita u gospodarskom poslovanju (članak 253.), davanja mita za trgovanje utjecajem (članak 296.), primanja i davanja mita u postupku stečaja (članak 251.), zločinačkog udruženja (članak 328.), počinjenja kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329.), odavanja tajnih podataka (članak 347. stavak 1. i 4.), špijunaže (članak 348. stavak 3., 4. i 5.), ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.), otmice osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 353.), kao i kaznena djela koje je počinilo zločinačko udruženje, odnosno kaznena djela počinjena u sastavu zločinačkog udruženja u stjecaju.

(2) Pretraga iz stavka 1. ovog članka, provest će se prema članku 244. ovog Zakona.

(3) Nalog o pretrazi iz stavka 1. ovog članka, zajedno sa zapisnicima o izvršenoj pretrazi državni odvjetnik mora odmah, a najkasnije u roku od osam sati od okončanja pretrage, dostaviti sucu istrage.

(4) Sudac istrage odlučuje rješenjem, o zakonitosti naloga državnog odvjetnika o pretrazi i provedene pretrage, u roku od osam sati od primitka zapisnika. Protiv rješenja suca istrage kojim odbija ovjeriti nalog o pretrazi ili zapisnik o provedenoj pretrazi, državni odvjetnik ima pravo žalbe u roku od dvadeset četiri sata. O žalbi odlučuje vijeće u roku od četrdeset i osam sati.

Članak 250.

Zapisnik o pretrazi i dokaz pribavljen pretragom ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku ako:

- 1) je pretraga, suprotno ovom Zakonu, obavljena bez pisanog naloga,
- 2) je pretraga bez naloga poduzeta suprotno odredbama članka 246. stavka 1. do 3. ovog Zakona,
- 3) državni odvjetnik nije u roku iz članka 245. stavka 3. ovog Zakona predao sucu istrage nalog i zapisnik o poduzetoj pretrazi,
- 4) je odbijen zahtjev za ovjeru pisanog naloga državnog odvjetnika o pretrazi ili zapisnika o provedenoj pretrazi (članak 245. stavak 4.),
- 5) u zapisnik nisu unesene okolnosti zbog kojih je pretragu osobe obavila osoba drugog spola (članak 251. stavak 2.),
- 6) je pretraga provedena protivno odredbama članka 251. stavka 3. i 4. ovog Zakona,
- 7) je pretraga provedena bez osobe koja mora prisustvovati pretrazi (članak 254. stavak 2.),
- 8) je pretraga provedena suprotno uvjetima za zakonitost pretrage propisanim u posebnom zakonu (članak 256.).

Članak 262.

(1) Privremenom oduzimanju ne podliježu:

- 1) spisi i druge isprave državnih tijela čije bi objavljivanje povrijedilo obvezu tajnosti dok nadležno tijelo ne odluči drukčije,
- 2) pisana priopćenja okrivljenika branitelju, osim ako okrivljenik ne zahtijeva drukčije,
- 3) snimke i privatni dnevnik pronađeni kod osoba iz članka 285. stavka 1. točke 1. do 3. ovog Zakona, koje su te osobe snimile ili napisale, a sadrže snimke ili zapise o činjenicama o kojima su te osobe oslobođene dužnosti svjedočenja,
- 4) zapisi, izvodi iz registara i slične isprave koje se nalaze kod osoba iz članka 285. stavka 1. točka 4. ovog Zakona, sastavljeni o činjenicama koje su u obavljanju svoga zanimanja te osobe saznale od okrivljenika,
- 5) zapisi o činjenicama koje su sastavili novinari i urednici u sredstvima javnog priopćavanja o izvorima obavijesti i podataka za koje su saznali u obavljanju svoga zanimanja i koji su uporabljeni prilikom uređivanja sredstava javnog priopćavanja, a koji se nalaze u njihovom posjedu ili u uredništvu u kojem su zaposleni.

(2) Zabrana privremenog oduzimanja predmeta, isprava i tehničkih snimki iz stavka 1. točke 2. do 5. ovog članka, ne primjenjuje se:

1) u pogledu branitelja ili osobe oslobođene obveze svjedočenja prema članku 285. stavku 1. ovog Zakona ako postoji vjerojatnost da su okrivljeniku pomogli u počinjenju kaznenog djela, pružili mu pomoć nakon počinjenja kaznenog djela ili postupali kao prikrivatelji,

2) u pogledu novinara i urednika u sredstvima javnog priopćavanja ako postoji vjerojatnost da su okrivljeniku pomogli u počinjenju kaznenog djela, pružili mu pomoć nakon počinjenja kaznenog djela ili postupali kao prikrivatelji kaznenog djela, te za kaznena djela iz članka 305. i 305.a Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11. i 77/11.) odnosno za kaznena djela iz članka 307. i 308. Kaznenog zakona,

3) ako se radi o predmetima koji se imaju oduzeti prema zakonu.

(3) O vjerojatnosti pružanja pomoći u kaznenom djelu iz stavka 2. ovog članka, na zahtjev državnog odvjetnika, do podizanja optužnice odlučuje rješenjem sudac istrage. Sudac istrage donosi rješenje u roku od 24 sata nakon podnošenja zahtjeva državnog odvjetnika. O žalbi protiv rješenja suca istrage odlučuje vijeće. Nakon podizanja optužnice odlučuje sud pred kojim se vodi postupak. Žalba protiv odluke optužnog vijeća i raspravnog suda nije dopuštena.

(4) Zabrana privremenog oduzimanja predmeta, isprava i snimki iz stavka 1. točke 2. do 5. ovog članka, ne primjenjuje se u predmetima kaznenih djela kaznenopravne zaštite djece.

(5) Državni odvjetnik, istražitelj ili policija, mogu oduzeti predmete prema stavku 1., 2. i 3. ovog članka i kad provode izvide kaznenih djela ili kad istražitelj ili policija izvršavaju nalog suda.

(6) Pri oduzimanju predmeta u zapisniku će se naznačiti gdje je pronađen i opisat će se, a po potrebi i na drugi način osigurati utvrđivanje njegove istovjetnosti. Za privremeno oduzeti predmet izdat će se potvrda.

(7) Predmet oduzet suprotno odredbama stavka 1. ovog članka, ne može se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

Članak 263.

(1) Odredbe članka 261. ovog Zakona odnose se i na podatke pohranjene u računalima i s njim povezanim uređajima, te uređajima koji služe prikupljanju i prijenosu podataka, nositelje podataka i na pretplatničke informacije kojima raspolaže davatelj usluga, osim kad je prema članku 262. ovog Zakona, privremeno oduzimanje predmeta zabranjeno.

(2) Podaci iz stavka 1. ovog članka, na pisani zahtjev državnog odvjetnika se moraju predati državnom odvjetniku u cjelovitom, izvornom, čitljivom i razumljivom obliku. Državni

odvjetnik u zahtjevu određuje rok u kojemu se imaju predati podaci. U slučaju odbijanja predaje, može se postupiti prema članku 259. stavku 1. ovog Zakona.

(3) Podatke iz stavka 1. ovog članka, snimit će u realnom vremenu tijelo koje provodi radnju. Pri pribavljanju, snimanju, zaštiti i čuvanju podataka posebno će se voditi računa o propisima koji se odnose na čuvanje tajnosti određenih podataka (članak 186. do 188.). Prema okolnostima, podaci koji se ne odnose na kazneno djelo zbog kojega se postupa, a potrebni su osobi prema kojoj se provodi mjera, mogu se snimiti na odgovarajuće sredstvo i vratiti toj osobi i prije okončanja postupka.

(4) Na prijedlog državnog odvjetnika sudac istrage može rješenjem odrediti zaštitu i čuvanje svih računalnih podataka iz stavka 1. ovog članka, dok je to potrebno, a najdulje šest mjeseci. Nakon toga računalni podaci će se vratiti osim:

1) ako su uključeni u počinjenje kaznenih djela protiv računalnih sustava, programa i podataka (Glava XXV.) iz Kaznenog zakona,

2) ako su uključeni u počinjenje drugog kaznenog djela za koje se progoni po službenoj dužnosti počinjenog pomoću računalnog sustava,

3) ako ne služe kao dokaz za kazneno djelo za koje se vodi postupak.

(5) Protiv rješenja suca istrage kojim su određene mjere iz stavka 3. ovog članka, osoba koja se koristi računalom i osoba koja je davatelj usluga imaju pravo žalbe u roku od dvadeset četiri sata. O žalbi odlučuje vijeće u roku od tri dana. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 273.

(1) Tijelo koje provodi ispitivanje upitat će okrivljenika prije prvog ispitivanja je li primio pisanu pouku o pravima (članak 239. stavak 1.), a ako jest, uvjerit će se da je okrivljenik pouku razumio. Ako okrivljenik nije primio pisanu pouku o pravima prethodno će mu se ona uručiti, a ako okrivljenik pouku nije razumio, tijelo koje provodi ispitivanje uz uručenje pouke, poučit će okrivljenika o pravima iz članka 239. stavka 1. ovog Zakona na njemu razumljiv način. Primitak pouke i sve druge radnje u svezi s tim zabilježiti će se u zapisniku.

(2) Okrivljenik, koji je prema stavku 1. ovoga članka poučen o pravima, pozvat će se da se izričito izjasni o tome hoće li uzeti branitelja po vlastitom izboru. Okrivljenika koji izjavi da ne želi uzeti branitelja, tijelo koje provodi ispitivanje dužno je upoznati na jednostavan i razumljiv način sa značenjem prava na branitelja i posljedicama odricanja od tog prava. Ako okrivljenik i nakon toga ne želi uzeti branitelja, može se nastaviti s ispitivanjem, osim kada okrivljenik po zakonu mora imati branitelja. Izjava okrivljenika unijet će se u zapisnik.

(3) Tijelo koje provodi ispitivanje omogućit će okrivljeniku da uzme branitelja po vlastitom izboru i u tu svrhu zastati s ispitivanjem do dolaska branitelja, a najkasnije do tri sata od kad je okrivljenik izjavio da hoće uzeti branitelja po vlastitom izboru i da hoće njegovu prisutnost ispitivanju. Ako je iz okolnosti vidljivo da izabrani branitelj u tom roku ne može doći, tijelo koje provodi ispitivanje će okrivljeniku omogućiti da uzme branitelja s liste dežurnih odvjetnika koju za područje županije sastavlja tijelo iz članka 253. ovog Zakona i dostavlja

sudu, državnom odvjetniku i nadležnim policijskim upravama. Vrijeme zastajanja s ispitivanjem upisuje se u zapisnik o ispitivanju i ne računa se u zakonski rok za dovođenje sucu istrage.

(4) Ako okrivljenik nije uzeo branitelja s liste iz stavka 3. ovog članka, a ispitivanje se poduzima za kazneno djelo iz nadležnosti županijskog suda, tijelo koje provodi ispitivanje postupit će prema članku 66. stavku 3. ovog Zakona.

(5) Okrivljenik se o svojim pravima prije početka prvog ispitivanja može posavjetovati s braniteljem što se unosi u zapisnik.

(6) Ako postoji sumnja o tome je li okrivljenik poznaje službeni jezik suda ili postoje okolnosti iz članka 280. ovog Zakona, okrivljenik će se poučiti da će se ispitivanje provesti putem tumača. Tijelo koje provodi ispitivanje osigurat će prije početka ispitivanja sudjelovanje tumača.

Članak 275.

(1) Prije početka prvog ispitivanja okrivljenik će potpisati da je primio pisanu pouku o pravima iz članka 239. stavka 1. ovog Zakona. Kod svakog daljnjeg ispitivanja okrivljenik će se upozoriti na potpisanu izjavu o tome da je primio pisanu pouku o pravima prije početka prvog ispitivanja i to će se zabilježiti u zapisniku.

(2) Ispitivanje okrivljenika snima se uređajem za audio-video snimanje. Uređajem rukuje stručna osoba.

(3) Tijelo koje provodi ispitivanje će osim upozorenja i pouka iz članka 273. stavka 1. ovog Zakona, u zapisnik unijeti i upozorenje da se ispitivanje snima i da snimljene izjave mogu biti upotrijebljene kao dokaz u postupku. Upozorenje i izjava okrivljenika o korištenju prava da uzme branitelja snimit će se i unijet u zapisnik.

(4) Tijelo koje provodi ispitivanje navest će podatke koje mora sadržavati zapisnik o ispitivanju okrivljenika (članak 83. stavak 1. i članak 272. stavak 1.), podatke o snimanju iz članka 87. stavka 5. ovog Zakona, a zatim će označiti početak, prekid, nastavak i završetak ispitivanja, te druge okolnosti značajne za tijek ispitivanja.

(5) U zapisnik ispitivanja koje se snima, ne unosi se iskaz okrivljenika.

(6) O ispitivanju se izrađuju tri snimke, od kojih će se jedna zapečatiti i predati sucu istrage na čuvanje. Zapečaćeni omot potpisuje osoba koja je provela ispitivanje, okrivljenik, branitelj ako je prisutan i stručna osoba koja je provela snimanje. Po jedna snimka se odmah predaje državnom odvjetniku i okrivljeniku.

Članak 278.

(1) Okrivljenik može biti suočen sa svjedokom ili drugim okrivljenikom ako se njihovi iskazi ne slažu o važnim činjenicama, osim u slučaju kad je svjedok dijete.

(2) Okrivljenik će se poučiti o pravu na branitelja koji može prisustvovati suočenju. U tom se slučaju na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 273. stavaka 3. i 5. ovoga Zakona.

(3) Suočeni će se posebno ispitati o svakoj okolnosti o kojoj se njihovi iskazi međusobno ne slažu, a njihov odgovor unijeti u zapisnik.

(4) Suočiti se odjednom mogu najviše dvije osobe.

(5) O suočenju se vodi zapisnik. Suočenje u istrazi se mora snimiti uređajem za audio-video snimanje. Snimka se priključuje zapisniku. Ako suočenje nije snimljeno, zapisnik se ne može upotrijebiti kao dokaz.

Članak 279.

(1) Kad se ispitivanje okrivljenika ne snima uređajem za audio-video snimanje, iskaz okrivljenika unosi se u zapisnik u obliku pripovijedanja. Bitna pitanja i odgovori na njih unijet će se doslovno u zapisnik.

(2) Okrivljeniku se može dopustiti da svoj iskaz sam kazuje u zapisnik.

Članak 281.

Osim u slučajevima iz članka 6. i 10. ovog Zakona, snimka i zapisnik o ispitivanju okrivljenika ne mogu biti upotrijebljeni kao dokaz u postupku i ako je postupljeno protivno odredbama članka 273. i 275. stavak 1. do 4. i stavka 6. ovog Zakona.

Članak 289.

(1) Nakon općih pitanja svjedok se poziva da iznese sve što mu je o predmetu poznato, a nakon toga će mu se postavljati pitanja radi provjere, dopune i razjašnjenja.

(2) Svjedok će se uvijek pitati otkud mu je poznato ono o čemu svjedoči.

(3) Pri ispitivanju svjedoka nije dopušteno služiti se obmanom niti postavljati takva pitanja u kojima je već sadržano kako bi trebalo odgovoriti.

(4) Svjedok se može suočiti s drugim svjedokom ili okrivljenikom ako se njihovi iskazi ne slažu o važnim činjenicama. Suočeni će se posebno ispitati o svakoj okolnosti o kojoj se njihovi iskazi međusobno ne slažu, a njihov odgovor unijeti u zapisnik. Suočiti se odjednom mogu najviše dvije osobe.

(5) O suočenju se vodi zapisnik. Suočenje se mora snimiti uređajem za audio-video snimanje. Snimka se priključuje zapisniku. Ako suočenje nije snimljeno, zapisnik se ne može upotrijebiti kao dokaz.

(6) Ako se žrtva kaznenog djela ispituje kao svjedok postupit će se prema članku 16., 43. do 46. i članku 292. stavku 4. ovog Zakona. Odluku o tome donosi tijelo koje provodi ispitivanje. Žalba protiv odluke tijela koje provodi ispitivanje, nije dopuštena.

Članak 300.

(1) Iskaz svjedoka se, osim u slučajevima posebno propisanim ovim Zakonom, ne može upotrijebiti kao dokaz u postupku ako:

- 1) je kao svjedok ispitana osoba koja se ne može ispitati kao svjedok (članak 284.),
- 2) je kao svjedok ispitana osoba koja ne mora svjedočiti (članak 285.), a nije na to upozorena ili se nije izričito odrekla toga prava,
- 3) upozorenje iz članka 285. stavka 3. ovog Zakona i odricanje nije ubilježeno u zapisnik,
- 4) je kao svjedok ispitano dijete koje ne može shvatiti značenje prava da ne mora svjedočiti (članak 285. stavak 4.),
- 5) upozorenja iz članka 288. stavka 3. ovog Zakona nisu ubilježena u zapisnik,
- 6) je povrijeđeno pravo na uskratu odgovora iz članka 44. stavka 4. točke 4. i članka 44. stavka 5. točke 3. ovog Zakona,
- 7) u slučaju iz članka 6. stavka 3. ovog Zakona.

(2) Ako nije postupljeno prema odredbama članka 295. stavka 4. i 5. ovog Zakona, iskaz ugroženog svjedoka ne može biti upotrijebljen kao dokaz. O tome na prijedlog stranke ili svjedoka rješenjem odlučuje sudac istrage. O žalbi protiv rješenja suca istrage odlučuje viši sud.

Članak 301.

(1) Prepoznavanje je utvrđivanje istovjetnosti osobe, predmeta, prostora, zvuka, načina kretanja ili drugog obilježja, koje je opažao okrivljenik ili svjedok, koja se utvrđuje usporedbom s drugom osobom, predmetom, prostorom, zvukom, načinom kretanja ili drugim obilježjem. Predmeti koji mogu poslužiti razjašnjenju stvari će se pokazati okrivljeniku, a prema potrebi svjedocima i vještacima.

(2) Prije prepoznavanja upitat će se osoba koja obavlja prepoznavanje, je li joj nakon vremena u kojemu je opažala, a prije prepoznavanja, predmet prepoznavanja bio pokazan u naravi, na fotografiji, računalu, evidenciji, snimci, zbirci podataka ili drugdje, te je li zna druge okolnosti koje mogu utjecati na prepoznavanje. Odgovori će se upisati u zapisnik.

(3) Od osobe koja obavlja prepoznavanje tražit će se da najprije što detaljnije opiše predmet prepoznavanja i da navede okolnosti prema kojima ga razlikuje od drugih predmeta. Ujedno će opisati okolnosti u kojima je opažala i detaljno opisati rezultate prepoznavanja.

(4) Nakon toga će se osobi koja obavlja prepoznavanje pokazati osobu ili drugi predmet prepoznavanja i to zajedno s drugim njemu, nepoznatim osobama i predmetima. Prepoznavanje prostora provodi se tako da osoba najprije što detaljnije opiše prostor, a zatim ga pokaže na snimci i u naravi.

(5) Uz pisani pristanak osobe koja ga obavlja, prepoznavanje se može provesti i putem odgovarajućih tehničkih uređaja i programa koji omogućavaju istovremeno prikazivanje fotografija ili audio-video snimki sukladno stavku 3. ovog članka. Tako provedeno prepoznavanje može se snimiti audio-video uređajem.

(6) Ako okrivljenik obavlja prepoznavanje postupit će se prema člancima 273. i 275. ovoga Zakona, a ako je predmet prepoznavanja okrivljenik, poučit će se o pravu na branitelja koji može prisustvovati prepoznavanju. U tom se slučaju na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 273. stavaka 2., 3. i 5. ovoga Zakona. Ako svjedok obavlja prepoznavanje postupit će se prema članku 288. stavcima 2., 3. i 4. ovoga Zakona.

(7) O prepoznavanju sastavit će se zapisnik i odgovarajuća snimka svih pokazanih osoba, predmeta i prostora. Snimanje obavlja stručni pomoćnik.

Članak 305.

(1) Radi provjere izvedenih dokaza ili utvrđivanja činjenica koje su važne za razjašnjenje stvari sud, na prijedlog stranke može odrediti rekonstrukciju događaja ili pokus.

(2) Rekonstrukcija se obavlja tako da se ponove radnje ili situacije u uvjetima uz koje se prema izvedenim dokazima događaj odvijao. Ako su u iskazima pojedinih svjedoka ili okrivljenika radnje ili situacije različito prikazane, događaj će se, u pravilu, rekonstruirati posebno sa svakim od njih.

(3) Pokus se poduzima da bi se ispitao utjecaj određene okolnosti na određenu stvar, stanje ili odnos.

(4) Rekonstrukcija i pokus se ne smiju obavljati na način kojim se vrijeđa javni red ili moral ili se dovodi u opasnost život ili zdravlje ljudi.

(5) Pri rekonstrukciji i pokusu mogu se, prema potrebi, ponovno izvesti pojedini dokazi.

(6) Ako se rekonstrukcija poduzima uz sudjelovanje okrivljenika, okrivljenik će se poučiti o pravu na branitelja koji može prisustvovati rekonstrukciji. U tom se slučaju na odgovarajući način primjenjuju odredbe članka 273. stavaka 2., 3. i 5. ovoga Zakona.

Članak 311.

(1) Za vještaka se ne može uzeti osoba koja ne može biti ispitana kao svjedok ili osoba koja je oslobođena dužnosti svjedočenja, a ni osoba prema kojoj je kazneno djelo počinjeno, a ako je uzeta, njezin nalaz i mišljenje ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

(2) Razlog za izuzeće vještaka postoji i u svezi s osobom koja je zajedno s tužiteljem, okrivljenikom, žrtvom ili oštećenikom zaposlena u istom državnom tijelu ili kod istoga poslodavca.

(3) Za vještaka se, u pravilu, neće uzeti osoba koja je ispitana kao svjedok.

Članak 320.

(1) Kad se vještačenje ne obavlja u ustanovi, pregled i obdukciju tijela obavlja jedan liječnik, a prema potrebi dva ili više liječnika, koji po mogućnosti trebaju biti sudsko-medicinske struke.

(2) Za vještaka se ne može odrediti liječnik koji je liječio umrloga. On se može ispitati kao svjedok pri obdukciji tijela radi davanja razjašnjenja o tijeku i okolnostima bolesti.

Članak 335.

(1) U nalogu iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona navode se raspoloživi podaci o osobi protiv koje se posebne dokazne radnje primjenjuju, činjenice iz kojih proizlazi potreba poduzimanja te rok trajanja koji mora biti primjeren ostvarenju cilja kao i način, opseg i mjesto provođenja radnje. Radnje izvršava policija. Službene i odgovorne osobe koje sudjeluju u postupku odlučivanja i izvršenja radnji iz članka 332. ovog Zakona dužne su kao tajnu čuvati sve podatke koje su saznale u svezi s radnjama.

(2) Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija koji obavlja tehničku koordinaciju s davateljem telekomunikacijskih usluga u Republici Hrvatskoj kao i davatelji telekomunikacijskih usluga, dužni su policiji osigurati potrebnu tehničku pomoć. Za postupanje protivno toj obvezi, sudac istrage će na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika kazniti davatelja telekomunikacijske usluge novčanom kaznom do 1.000.000,00 kuna te odgovornu osobu u Operativno-tehničkom centru za nadzor telekomunikacija koji obavlja tehničku koordinaciju i u davatelju telekomunikacijskih usluga u Republici Hrvatskoj novčanom kaznom u iznosu do 50.000,00 kuna, a ako i nakon toga ne izvrši rješenje može se odgovorna osoba kazniti zatvorom do izvršenja, ali najdulje mjesec dana.

(3) Posebne dokazne radnje iz članka 334. ovog Zakona određuju se na vrijeme do tri mjeseca. Na prijedlog državnog odvjetnika, sudac istrage može te radnje produljiti za još tri mjeseca ako one daju rezultate, a postoji razlog da se nastavi s njihovim provođenjem radi prikupljanja dokaza. Nakon proteka šest mjeseci za kaznena djela iz članka 334. točke 1. i 2. ovog Zakona, te radnje mogu se produljiti za još šest mjeseci. Iznimno, za kaznena djela iz članka 334. točke 1. ovog Zakona, te radnje mogu se produljiti za daljnjih šest mjeseci, ako je njihovo produljenje nužno radi ostvarenja svrhe radi koje su bile odobrene. Protiv rješenja suca istrage kojim se odbija prijedlog državnog odvjetnika za produljenje radnje državni odvjetnik može podnijeti žalbu u roku od osam sati o kojoj odlučuje vijeće istog suda u roku od dvanaest sati.

(4) Čim prestanu pretpostavke iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona, sudac istrage je dužan odrediti obustavu poduzetih radnji. Ako državni odvjetnik odustane od kaznenog progona, odnosno ako podaci i obavijesti pribavljeni primjenom poduzetih radnji nisu potrebni za kazneni postupak, uništiti će se pod nadzorom suca istrage, koji će o tome sastaviti posebni zapisnik.

(5) Nalog iz stavka 1. ovog članka čuva se u posebnom omotu. Nakon prestanka radnje, a ako to probici postupka dopuštaju i prije, nalog se na njezin zahtjev, može dostaviti osobi protiv koje je radnja bila određena.

(6) Ako se prilikom poduzimanja radnji iz članka 332. stavka 1. ovog Zakona zabilježe podaci i obavijesti koji upućuju na neko drugo kazneno djelo i počinitelja iz članka 334. ovog Zakona, taj dio snimke će se prepisati i dostaviti državnom odvjetniku, i može se upotrijebiti kao dokaz u postupku za to kazneno djelo.

(7) Ako su radnje iz članka 332. ovog Zakona poduzete protivno odredbi članka 332. ovog Zakona, dokazi za koje se iz tako prikupljenih podataka saznalo ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

Članak 339.

(1) Sudac istrage može, na prijedlog državnog odvjetnika naložiti da poštanske i druge prometne organizacije zadrže i njemu, uz potvrdu primitka, predaju pisma, brzojave i druge pošiljke koje su upućene okrivljeniku ili koje on odašilje ako postoje okolnosti zbog kojih se s osnovom može očekivati da će te pošiljke poslužiti kao dokaz u postupku. Nalog sadrži podatke iz članka 335. stavka 1. ovog Zakona.

(2) Radnja iz stavka 1. ovog članka može biti naložena za sljedeća kaznena djela iz Kaznenog zakona:

1) spolnog zlostavljanja i iskorištavanja djeteta (Glava XVII.) i protiv intelektualnog vlasništva (Glava XXVII.),

2) genocida (članak 88.), zločina agresije (članak 89.), zločina protiv čovječnosti (članak 90.), ratnog zločina (članak 91.), odgovornosti zapovjednika (članak 96.), terorizma (članak 97.), financiranja terorizma (članak 98.), javnog poticanja na terorizam (članak 99.), novačenja za terorizam (članak 100.), obuke za terorizam (članak 101.), putovanja u svrhu terorizma (članak 101.a), terorističkog udruženja (članak 102.), ubojstva (članak 110.), teškog ubojstva (članak 111.), otmice (članak 137.), pranja novca (članak 265.), zločinačkog udruženja (članak 328.), počinjenja kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja (članak 329.), veleizdaje (članak 340.), priznavanja okupacije i kapitulacije (članak 341.), odavanja tajnih podataka (članak 347.), špijunaže (članak 348.), pripremanja kaznenih djela protiv Republike Hrvatske (članak 350.), ubojstva osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 352.) i otmice osobe pod međunarodnom zaštitom (članak 353.).

(3) Privremeno oduzimanje može trajati najdulje četiri mjeseca, a na obrazloženi prijedlog državnog odvjetnika sudac istrage može produljiti trajanje za daljnja dva mjeseca. Ako su kaznena djela iz stavka 2. točke 1. ovog članka počinjena uporabom računalnih sustava ili mreža privremeno oduzimanje može trajati najdulje godinu dana.

(4) Državni odvjetnik može naložiti samo zadržavanje pošiljaka, ali su organizacije navedene u stavku 1. ovog članka obvezne obustaviti zadržavanje ako u roku od tri dana nakon primitka naloga, ne prime rješenje suca istrage.

(5) Zadržane pošiljke otvara državni odvjetnik u prisutnosti dva svjedoka. Pri otvaranju pazit će se da se ne oštete pečati, a omoti će se i adrese sačuvati. O otvaranju će se sastaviti zapisnik.

(6) Ako interesi postupka dopuštaju, sadržaj pošiljke može se priopćiti u cijelosti ili djelomično okrivljeniku, odnosno osobi kojoj je upućena, a može mu se pošiljka i predati. Ako je okrivljenik odsutan, sadržaj pošiljke će se kad za to postoji opravdan interes, priopćiti ili predati kome od njegovih srodnika, a ako njih nema, vratit će se pošiljatelju, ako se to ne protivi interesima postupka ili drugim važnim interesima.

(7) Odredbe stavka 1. do 5. ovog članka ne primjenjuje se na pisma, brzojave i druge pošiljke između okrivljenika i njegova branitelja.

(8) Ako je postupljeno protivno stavku 1. do 5. ovog članka dokazi za koje se saznalo iz tako prikupljenih podataka ne mogu se upotrijebiti u kaznenom postupku.

Članak 339.a

(1) Ako postoji sumnja da je registrirani vlasnik ili korisnik telekomunikacijskog sredstva počinio kazneno djelo iz članka 334. ovog Zakona ili neko drugo kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora teža od pet godina policija može, na temelju naloga suca istrage, a radi prikupljanja dokaza, putem Operativno-tehničkog centra za nadzor telekomunikacija od operatora javnih komunikacijskih usluga zatražiti provjeru istovjetnosti, trajanja i učestalosti komunikacije s određenim elektroničkim komunikacijskim adresama, utvrđivanje položaja komunikacijskog uređaja, kao i utvrđivanje mjesta na kojima se nalaze osobe koje uspostavljaju elektroničku komunikaciju, te identifikacijske oznake uređaja.

(2) Za registriranog vlasnika ili korisnika telekomunikacijskog sredstva koji je povezan s osobom za koju postoji sumnja da je počinila kazneno djelo iz članka 334. ovog Zakona ili neko drugo kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora teža od pet godina policija može, na temelju naloga suca istrage, putem Operativno-tehničkog centra za nadzor telekomunikacija zatražiti od operatora javnih komunikacijskih usluga provjeru iz stavka 1. ovog članka.

(3) Odluku o zahtjevu državnog odvjetnika sudac istrage dužan je donijeti u roku od četiri sata. Nalog za provjeru iz stavka 1. i 2. ovog članka sudac istrage izdaje na temelju obrazloženog prijedloga nadležnog državnog odvjetnika.

(4) Iznimno, ako postoji opasnost od odgode i ako državni odvjetnik ima razloga vjerovati da na vrijeme neće moći pribaviti nalog suca, nalog iz stavka 1. i 2. ovog članka može izdati nadležni državni odvjetnik.

(5) Nalog iz stavka 4. ovog članka i dopis u kojem će obrazložiti razloge za njegovo izdavanje državni odvjetnik mora odmah, a najkasnije u roku od 24 sata od izdavanja, dostaviti sucu istrage.

(6) Sudac istrage odlučuje rješenjem o zakonitosti naloga državnog odvjetnika u roku od 48 sati od primitka naloga i dopisa. Protiv rješenja suca istrage državni odvjetnik nema prava žalbe.

(7) U nalogu iz stavka 1., 2. i 4. ovog članka, uz podatke iz članka 168. stavka 2. ovog Zakona, navode se osobni podaci osobe koja je registrirani vlasnik ili korisnik komunikacijskog sredstva te svrha radi koje se nalog izdaje.

(8) Nalog za provjeru uspostavljanja telekomunikacijskih kontakata nije potreban ako je registrirani vlasnik ili korisnik komunikacijskog sredstva dao pisani pristanak.

(9) Ako su podaci iz stavka 1. i 2. ovog članka pribavljeni bez naloga suca istrage odnosno ako državni odvjetnik nije u roku iz stavka 5. ovog članka dostavio sucu istrage nalog ili ako je odbijen zahtjev državnog odvjetnika za ovjeru naloga za provjeru uspostavljanja telekomunikacijskih kontakata, tako prikupljeni podaci ne mogu se upotrijebiti kao dokaz u postupku.

Članak 345.

(1) Propisno sastavljenu optužnicu predsjednik optužnog vijeća dostavlja okrivljeniku koji je na slobodi bez odgode, a ako je lišen slobode u roku od dvadeset četiri sata od okončanja ispitivanja optužnice prema članku 344. ovog Zakona. Uz optužnicu predsjednik optužnog vijeća dostavlja okrivljeniku pouku o pravu na odgovor, te pouku o pravu na branitelja iz članka 72. stavka 1. ovog Zakona. Ako okrivljenik ima branitelja optužnica se dostavlja i branitelju.

(2) Ako se optužnica odnosi na kazneno djelo iz članka 66. stavak 1. točka 5. ovog Zakona, optužnica se dostavlja i branitelju.

(3) Ako je protiv okrivljenika sud odredio istražni zatvor, optužnica se predaje okrivljeniku pri njegovu zatvaranju, zajedno s rješenjem kojim se određuje istražni zatvor.

(4) Ako se okrivljenik kojemu je određen istražni zatvor ne nalazi u zatvoru suda kod kojeg će se održati rasprava, sudac istrage odredit će da se okrivljenik odmah dovede u taj zatvor, gdje će mu se predati optužnica i pouka o pravu na odgovor.

Članak 346.

(1) Okrivljenik ima pravo podnijeti pisani odgovor na optužnicu u roku od osam dana od primitka optužnice.

(2) Odgovor na optužnicu može podnijeti i branitelj bez posebne okrivljenikove ovlasti, ali ne i protiv njegove volje.

(3) Okrivljenik se može odreći prava na podnošenje odgovora na optužnicu.

Članak 348.

- (1) Po isteku roka za odgovor na optužnicu predsjednik optužnog vijeća nalogom određuje dan, sat i mjesto održavanja sjednice optužnog vijeća. Sjednica se održava u roku od petnaest dana ako je okrivljenik u istražnom zatvoru, a dva mjeseca ako je na slobodi. U posebno složenim predmetima sjednica optužnog vijeća se ima održati u roku od mjesec dana ako je okrivljenik lišen slobode ili u roku od tri mjeseca ako je na slobodi.
- (2) Na sjednicu se pozivaju državni odvjetnik, oštećenik, okrivljenik i branitelj ako ga ima. Pozvane osobe će predsjednik vijeća upozoriti da će se sjednica održati i u njihovoj odsutnosti.
- (3) Okrivljenik će se u pozivu poučiti da će se sjednica optužnog vijeća i u slučaju obvezne obrane održati iako se branitelj nije odazvao.
- (4) Ako se optužnica odnosi na kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina, optužno vijeće ispituje optužnicu u sjednici vijeća bez pozivanja stranaka, osim ako prije početka sjednice zaprimi izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, kada će postupiti prema članku 361. do 363. ovog Zakona.
- (5) Prisutnost stranaka na sjednici optužnog vijeća može se osigurati i uz pomoć zatvorenog tehničkog uređaja za vezu na daljinu (audio-video uređaj) kojim rukuje stručna osoba. Činjenica da su stranke bile prisutne na sjednici optužnog vijeća uz pomoć audio-video uređaja, vrsta uređaja te ime stručne osobe koja je njime rukovala unijet će se u zapisnik o sjednici optužnog vijeća. U tom slučaju ne može se donijeti presuda na temelju sporazuma stranaka.

Članak 349.

- (1) Prije početka sjednice predsjednik optužnog vijeća provjerava jesu li svi pozvani došli na sjednicu.
- (2) Ako na sjednicu ne dođe državni odvjetnik, okrivljenik ili njegov branitelj, a dostava poziva nije uredno iskazana, sjednica će se odgoditi. Ako na sjednicu ne dođe oštećenik kao tužitelj, iako je uredno pozvan, a ni njegov opunomoćenik, vijeće će rješenjem obustaviti postupak.
- (3) Ako se okrivljeniku poziv nije mogao uručiti zbog neprijavljivanja sudu promjene adrese, sjednica će se održati i u njegovoj odsutnosti.
- (4) Sjednici optužnog vijeća mogu prisustvovati samo pozvane osobe. Predsjednik optužnog vijeća upozorit će osobe koje sudjeluju na sjednici da je neovlašteno otkrivanje sadržaja izvidnih i dokaznih radnji provedenih tijekom nejavnog prethodnog postupka s ciljem da ih se učini dostupnim javnosti kazneno djelo.

Članak 350.

(1) Predsjednik vijeća otvara sjednicu navođenjem optužnice o kojoj se raspravlja te provjerava osobne podatke okrivljenika osim podataka o ranijoj osuđivanosti, a posebno provjerava je li okrivljenik primio i razumio pouku o pravima, a ako nije, naložit će državnom odvjetniku da dostavi okrivljeniku pouku o pravima.

(2) Predsjednik optužnog vijeća poučit će stranke da u svojim izlaganjima iz stavaka 4., 5. i 7. ovoga članka moraju iznijeti sve prijedloge za izdvajanje nezakonitih dokaza, ako ih imaju. Pritom će ih upozoriti da u kasnijem tijeku postupanja optužnog vijeća takve prijedloge ne mogu staviti, osim ako su za razloge izdvajanja nezakonitih dokaza saznali nakon stavljanja prijedloga za izdvajanje, kada ti prijedlozi moraju biti posebno obrazloženi.

(3) Kada se postupak pred optužnim vijećem provodi na način propisan člankom 348. stavkom 4. ovoga Zakona, stranke mogu prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza staviti u roku od petnaest dana od primitka optužnice. Prijedlog će se smatrati pravovremenim ako ga vijeće zaprimi prije početka sjednice.

(4) Državni odvjetnik, ako je prisutan, ukratko iznosi rezultate istrage odnosno istraživanja i dokaze na kojima se zasniva optužnica i koji opravdavaju njezino podizanje. Oštećenik ili njegov opunomoćenik mogu obrazložiti imovinskopравни zahtjev, upozoriti na dokaze o krivnji okrivljenika, te predložiti privremene mjere osiguranja imovinskopravnog zahtjeva (članak 160.).

(5) Okrivljenik i branitelj, ako su prisutni, mogu upozoriti na dokaze koji idu u korist okrivljenika, na moguće propuste u istrazi i tijekom istraživanja. U odgovoru se okrivljenik i branitelj mogu očitovati o tome koji dio optužbe osporavaju.

(6) Okrivljenik može dati izjavu da je kriv po svim ili nekim točkama optužbe.

(7) Državni odvjetnik, okrivljenik i branitelj mogu na navode protivne stranke uzvratiti samo jednom. Državni odvjetnik, okrivljenik i branitelj izlažu i obrazlažu svoje zaključke služeći se podacima koji su sadržani u spisu.

(8) Ako stranke predlažu određivanje ili ukidanje istražnog zatvora u sjednici optužnog vijeća postupit će se prema članku 129. stavku 2. - 5. ovog Zakona.

(9) Ako vijeće smatra da može donijeti odluku, proglašava raspravljanje na sjednici zaključenim.

Članak 351.

(1) Ako su stranke stavile prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza u skladu s člankom 350. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona ili ako vijeće, neovisno o prijedlogu stranaka, ustanovi da u spisu postoje dokazi koji se prema članku 86. ovoga Zakona imaju izdvojiti iz spisa, vijeće će najprije odlučiti o izdvajanju nezakonitih dokaza, osim dokaza iz stavka 5. ovoga članka.

(2) Ako je za odluku o zakonitosti pojedinog dokaza potrebno izvođenje dodatnih dokaza, oni će se izvesti odmah ili će se sjednica odgoditi radi njihova izvođenja (prethodno suđenje o zakonitosti dokaza). Vijeće će najprije odlučiti o zakonitosti dokaza, a nakon pravomoćnosti tog rješenja donijet će odluku o optužnici.

(3) Protiv rješenja suda o zakonitosti dokaza dopuštena je posebna žalba. O toj žalbi odlučuje viši sud. Prijedlog za izdvajanje nezakonitih dokaza podnesen protivno članku 350. stavcima 2. i 3. ovoga Zakona vijeće će odbaciti. Protiv tog rješenja žalba nije dopuštena.

(4) Izdvojeni dokazi ne mogu se razgledati ni upotrijebiti pri odlučivanju u kaznenom postupku.

(5) Za kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina, obavijesti, zapisnike i izjave iz članka 86. stavka 3. ovog Zakona izdvojiti će optužno vijeće nakon potvrđivanja optužnice.

Članak 359.

Ako se okrivljenik pred vijećem izjasnio da je kriv (članak 350. stavak 4.), a nije postignut sporazum o kazni i drugim mjerama iz članka 360. stavka 4. točke 3. ovog Zakona, vijeće će potvrditi optužnicu i odmah je sa spisom dostaviti sudskoj pisarnici radi određivanja rasprave, osim ako ne postoje razlozi iz članka 355. i 356. ovog Zakona.

Članak 360.

(1) Stranke mogu pregovarati o uvjetima priznavanja krivnje i sporazumijevanja o kazni i drugim mjerama iz članka 360. stavka 4. točke 3. ovog Zakona. Okrivljenik tijekom pregovora mora imati branitelja.

(2) Vijeće može odgoditi sjednicu za najviše petnaest dana kako bi stranke okončale pregovore.

(3) Ako su prije početka sjednice ili tijekom sjednice optužnog vijeća državni odvjetnik i okrivljenik i branitelj potpisali izjavu za donošenje presude na temelju sporazuma stranaka, predaju izjavu vijeću odmah nakon otvaranja sjednice.

(4) Izjava iz stavka 3. ovog članka sadrži:

- 1) opis kaznenog djela koje je predmet optužbe,
- 2) izjavu okrivljenika o priznanju krivnje za to kazneno djelo,
- 3) sporazum o vrsti i mjeri kazne, sudskoj opomeni, uvjetnoj osudi, djelomičnoj uvjetnoj osudi, posebnim obvezama, zaštitnom nadzoru, oduzimanju predmeta te o troškovima postupka,
- 4) očitovanje okrivljenika o podnesenom imovinskopравnom zahtjevu,
- 5) izjavu okrivljenika o prihvatanju prijedloga državnog odvjetnika za izricanje sigurnosne mjere i oduzimanje imovinske koristi ostvarene kaznenim djelom,
- 6) potpis stranaka i branitelja.

(5) Nakon potpisivanja izjave iz stavka 3. ovog članka, državni odvjetnik obavještava o tome žrtvu ili oštećenika.

(6) Ako se radi o kaznenim djelima protiv života i tijela i protiv spolne slobode za koja je propisana kazna zatvora teža od pet godina, državni odvjetnik mora pribaviti suglasnost žrtve za sporazumijevanje. Ako je žrtva umrla ili je nesposobna dati suglasnost, suglasnost će se zatražiti od osoba iz članka 55. stavka 6. ovog Zakona.

Članak 416.

Predsjednik vijeća će pozvati optuženika da se očituje o pojedinoj točki optužbe i imovinskopravnom zahtjevu. Ako se optuženik ne očituje o optužbi smatrat će se da poriče optužbu ili pojedinu točku optužbe.

Članak 468.

(1) Bitna povreda odredaba kaznenog postupka postoji ako:

1) je sud bio nepropisno sastavljen ili ako je u izricanju presude sudjelovao sudac ili sudac porotnik koji nije sudjelovao na raspravi ili koji je pravomoćnom odlukom izuzet od suđenja,

2) je na raspravi sudjelovao sudac ili sudac porotnik koji se morao izuzeti (članak 32. stavak 1.),

3) je rasprava održana bez osobe čija je prisutnost na raspravi po zakonu obvezna ili ako je optuženiku, branitelju, oštećeniku kao tužitelju ili privatnom tužitelju, protivno njegovu zahtjevu, uskraćeno da se na raspravi služi svojim jezikom i da na svojem jeziku prati tijek rasprave (članak 8.),

4) je protivno zakonu donesena odluka o isključenju javnosti s rasprave,

5) je sud povrijedio propise kaznenog postupka o pitanju postoji li optužba ovlaštenog tužitelja ili prijedlog žrtve ili druge osobe iz članka 197. stavka 1. ovoga Zakona, odnosno odobrenje nadležnog tijela,

6) je presudu donio sud koji zbog stvarne nenadležnosti nije mogao suditi u toj stvari ili ako je sud nepravilno odbio optužbu zbog stvarne nenadležnosti,

7) sud svojom presudom nije potpuno riješio predmet optužbe,

8) je na raspravi optuženik koji se na ispitivanju o osnovanosti optužbe očitovao da se u odnosu na sve ili pojedine točke optužbe ne smatra krivim bez zahtjeva u smislu članka 417.a stavak 5. ovog Zakona ispitan prije završetka dokaznog postupka,

9) je optužba prekoračena (članak 449. stavak 1.),

10) je presudom povrijeđena odredba članka 13. ovog Zakona,

11) se presuda ne može ispitati jer je izreka presude nerazumljiva, proturječna sama sebi ili razlozima presude, ili ako presuda nema uopće razloga ili u njoj nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama ili su ti razlozi potpuno nejasni ili u znatnoj mjeri proturječni, ili ako o odlučnim činjenicama postoji znatna proturječnost između onoga što se navodi u razlozima presude o sadržaju tih isprava ili iskaza danih u postupku i samih tih isprava ili iskaza.

(2) Bitna povreda odredaba kaznenog postupka postoji ako se presuda temelji na nezakonitom dokazu (članak 10.), te ako je teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda.

(3) Bitna povreda odredaba kaznenog postupka postoji i ako sud pri pripremanju rasprave ili u tijeku rasprave ili pri donošenju presude nije primijenio ili je nepravilno primijenio koju odredbu ovog Zakona ili je na raspravi povrijedio pravo obrane, a to je utjecalo ili moglo utjecati na presudu.

Članak 476.

(1) Drugostupanjski sud ispituje presudu u onom dijelu u kojem se pobija žalbom i iz osnova iz kojih se pobija (članak 467.). Po službenoj dužnosti drugostupanjski sud mora uvijek ispitati:

1) postoji li povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 468. stavka 1. točke 1., 5., 6., 9. do 11., iz članka 468. stavka 2. i je li rasprava protivno odredbama ovog Zakona održana u odsutnosti optuženika i njegova branitelja,

2) je li na štetu optuženika povrijeđen kazneni zakon.

(2) Ako žalba podnesena u korist optuženika ne sadrži podatke iz članka 466. stavka 1. točke 3. ovog Zakona, ograničit će se drugostupanjski sud na ispitivanje povreda iz stavka 1. točke 1. i 2. ovog članka te na ispitivanje odluke o kazni.

(3) U povodu žalbe tužitelja može se prvostupanjska presuda ukinuti ili preinačiti i u korist optuženika.

Članak 510.

(1) O zahtjevu za zaštitu zakonitosti odlučuje Vrhovni sud.

(2) Ako Glavni državni odvjetnik do odluke Vrhovnog suda, odustane od zahtjeva za zaštitu zakonitosti, zahtjev će se rješenjem odbaciti.

(3) O zahtjevu se odlučuje u sjednici vijeća. Prije nego što predmet bude iznesen na odlučivanje, sudac izvjestitelj može prema potrebi pribaviti obavijesti o istaknutim povredama zakona.

(4) O sjednici će se uvijek izvijestiti glavni državni odvjetnik.

(5) Vrhovni sud može riješiti da se izvršenje pravomoćne presude prekine ili odgodi do odluke o zahtjevu za zaštitu zakonitosti.

Članak 517.

(1) Zahtjev za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude može se podnijeti zbog:

1) povrede kaznenog zakona na štetu osuđenika predviđene u članku 469. točki 1. do 4. ovog Zakona ili zbog povrede iz točke 5. toga članka ako se prekoračenje ovlasti odnosi na odluku o kazni, djelomičnoj uvjetnoj osudi, posebnim obvezama, zaštitnom nadzoru, sigurnosnoj mjeri, oduzimanju imovinske koristi ili predmeta,

2) povrede odredaba kaznenog postupka predviđenih u članku 468. stavku 1. točki 1., 5., 9. i 10., odnosno u članku 468. stavku 2. ovog Zakona, ili zbog sudjelovanja u odlučivanju u drugom, odnosno trećem stupnju suca ili suca porotnika koji se morao izuzeti (članak 32. stavak 1.), ili zbog toga što je okrivljeniku, protivno njegovu zahtjevu, uskraćeno da na raspravi upotrebljava svoj jezik (članak 8.),

3) povrede prava okrivljenika na obranu na raspravi ili zbog povrede odredaba kaznenog postupka u žalbenom postupku, ako je ta povreda mogla utjecati na presudu.

(2) Povrede iz stavka 1. točke 2. i 3. ovog članka mogu se isticati samo ako su bile istaknute u žalbi protiv prvostupanjske presude ili su počinjene u drugostupanjskom postupku.

Članak 519.

Što se tiče zahtjeva za izvanredno preispitivanje pravomoćne presude, primjenjivat će se odredbe članka 509. stavka 3., članka 511. do 513. stavka 1. i 2. i članka 514. ovog Zakona.

Članak 558.

(1) Kad dolazi u obzir oduzimanje imovinske koristi pribavljene protupravnom radnjom, osoba na koju je imovinska korist prenesena pozvat će se radi ispitivanja u prethodnom postupku i na raspravu. U pozivu će se upozoriti da će se postupak provesti i bez njezine prisutnosti. Uz poziv će se dostaviti i pouka o pravu na opunomoćenika.

(2) Radi ispitivanja u prethodnom postupku i na raspravu pozvat će se i treća osoba koja tvrdi da glede imovinske koristi ima pravo koje sprječava primjenu odredbi ove Glave Zakona.

(3) Osobu, na koju je prema prijedlogu državnog odvjetnika za oduzimanje imovinske koristi ta korist prenesena, sud će pozvati na sjednicu optužnog vijeća, pripremno ročište i raspravu, a ta osoba ispitat će se na raspravi nakon okrivljenika koji se očitovao da ne osporava osnovanost optužbe, a inače na početku dokaznog postupka.

(4) Osoba na koju je imovinska korist prenesena te treća osoba iz stavka 2. ovoga članka, ovlaštena je u vezi s utvrđivanjem imovinske koristi predlagati dokaze i po dopuštenju predsjednika vijeća, postavljati pitanja okrivljeniku, svjedocima i vještacima.

(5) Državni odvjetnik i sud upoznat će osobu na koju je imovinska korist prenesena te treću osobu iz stavka 2. ovoga članka o njezinim pravima iz stavka 4. ovoga članka, kao i o pravu na opunomoćenika.

Prilog: Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom Europske unije

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o kaznenom postupku (II. čitanje)

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA, UPRAVE I DIGITALNE TRANSFORMACIJE

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2025. godinu.

Rok: IV. kvartal 2025.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci 267.

Ugovor o Europskoj uniji
članak/članci 19. stavak 1. podstavak 2.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

*Presuda Suda od 11. srpnja 2024. spojenim predmetima C-554/21, C-622/21 i C-727/21
FINA i dr.*

62021CJ0554

c) Ostali izvori prava Europske unije

Povelja Europske unije o temeljnim pravima članak 47.

5. Prilog: tablice usporednih prikaza za propise kojima se preuzimaju odredbe sekundarnih izvora prava Europske unije u zakonodavstvo Republike Hrvatske

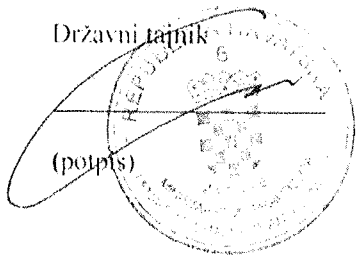
Ne.

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Ivan Crnčec

Državni tajnik

(potpis)

6.10.2025.

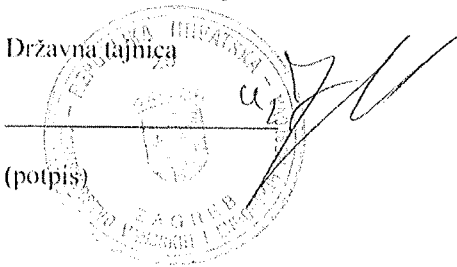
(datum i pečat)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica

(potpis)

7.10.2025.

(datum i pečat)